

újváros

XXXI. ÉVFOLYAM • NOVEMBER–DECEMBER • ÁRA: 700 FT

2019
6. szám

**HAGYOMÁNY ÉS MEGÚJULÁS
A 21. SZÁZADBAN**

Tartalom

4 politika

A politika a szeretet legmagasabb foka
Csépe Béla politikusra emlékezünk
Ivanics Zsuzsa

6 társadalom

Minden közösséget a saját útján segítünk
Ditzendy Arisztid és Mariann közösségfejlesztők
Kovács Bertalan

9 kultúrkör

Hagyományos hagyományok
Antal Gergely

10 európa

Szerbek között Magyarországon
Káplán Szofia

14 arckép

Ott lesz az Egyház, ahol lesz élet Interjú Marton Zsolt püspökkel
Csíkné Sisák Zita

17 ökövilág

Ököválság: tények és remények
Soós Rita

Szemétből készült játszótér
Cibele Lana

20 képirás

Adni és elfogadni
Antal Gergely

22 hírmozaik

Új császár Japán trónján

Antal Gergely
Újjáformált örökség
Antal Gergely

Ferenc gazdasága
Kapás Orsolya

Új szakaszban Chiara Lubich boldoggá avatási ügye
Reskovits Ágnes

24 iránytű

Szeressétek egymást
Pasquale Foresi

26 életige

Azokkal, akik örülnek
Letizia Magri

27 igenlét

Az ige vezet
Jávorka Lajos

28 életige

Legyetek hát éberek...
Letizia Magri

29 igenlét

Hétköznapi misszió
Frivaldszky Gáspár

30 gyöngyszem

Karácsonyi születés
Kollár Gabriella

32 életmód

Mit tanulhatunk az élsportolóktól?
Smohai Máté

34 társastánc

Egy kertben több virág A testvérekről
Visy Petra

36 meseország

Krió, a legkisebb hópehely

Írta: Laura Parassi
Rajzolta: Jánossy Zsófia

38 szemrevaló

Mit tehet egy apa?
Antal Gergely

Tovább a Generálissal!
Göbel Ágoston

Új év – új hely

► Csíkné Sisák Zita //

Orna Wachman

Egy család életében időnként eljön a pillanat, amikor a gyerekek számának növekedése, egy új munkahely vagy más változások miatt a szeretett lakást hátrahagyva új helyre költöznek. A búcsúzás fájdalmán túl ilyenkor az ott megélt örömekre, a megoldott nehézségekre, szép emlékekre koncentrálnunk, és arra, hogy a költözés egyúttal valami újnak a kezdete is. Ilyen lélekkel állunk itt, amikor megosztjuk a hírt, hogy az Új Város 2020-tól megújult formában az online világban folytatja tovább.

A búcsú pillanataiban először is hálát adunk Istennek ezért a gazdag harminc évért, mindazokért az értékekért, melyet az Új Város hordozott és adott tovább. Hálát adunk azokért, akik e hosszú évek alatt dolgoztak a lap megjelenéséért: akik cikkeket írtak, szerkesztették és javították a szövegeket, akik képeket kerestek és újság formába öntötték az alapanyagot vagy éppen az adminisztrációban segítettek. Köszönetet mondunk az Olvasóknak, hogy velünk tartottak.

A hála mellett várakozás és öröm van bennünk az előttünk álló életszakaszra tekintve. Természetesen a költözés nem mindig egyszerű, az új hely először idegen, sok tennivaló van vele, de ugyanakkor egy új világot is kinyit. Azon dolgozunk, hogy barátságos, színes és befogadó otthont teremtsünk az *online Új Városnak*.

Nincs okunk félni a változásoktól, hiszen csak az eszköztárunk módosul, de a hit ugyanaz marad, ahogy erről Marton Zsolt püspök is beszél a 21. századi lelkipásztorkodás kapcsán. (14. o.) Egy közösség, egy projekt is akkor működik jól, ha képes a megújulásra, az önfejlesztésre – tudhatjuk meg településfejlesztési szakértőktől. (6. o.) Készen állunk hát a változásra, és küldetésünk ugyanaz marad: olyan embereket és történeteket szeretnénk bemutatni, akik és amelyek segítenek és inspirálnak keresztény életutunkon. Ilyen például a politikusi

hívására, mint a szeretetek szeretetére tekintő Csépe Béla. (4. o.) De ilyen példák lehetnek előttünk akár az élsportolók is, ha közelebből megnézzük, hogyan küzdenek a sikerért (32. o.), vagy azok az apróbb-nagyobb hétköznapi történetek, melyekre az ige olvasása és élése indította szerzőinket. (27 és 29. o.) Elméleti segítséget is adunk olvasóinknak: ezúttal Pasquale Foresi atya értelmezi számunkra a kölcsönös szeretet jézusi parancsát (24. o.), pszichológusunk pedig ahhoz ad ötleteket, hogyan tudjuk szülőként előmozdítani a testvérek közötti jó kapcsolatot. (34. o.) Az egyházzal egységben élve mi is készülünk a 2020-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra, ennek jegyében jelentettünk meg *Vársz ránk* címmel egy antológiát, melyben lelkeségi mozgalmak alapítóinak gondolatait gyűjtöttük egybe az Eucharishtiáról. Erről adunk hírt a hátlapon.

Az utolsó oldallal lezárul, de egyben meg is nyílik egy korszak. A nyomtatott magazinok háttérbe szorulásával világossá vált, ha sokat szeretnénk elérni és megszólítani, akkor online kell mindenki számára elérhetővé tenni tartalmainkat, előfizetés helyett pedig adományokból finanszírozni működésünket. Kedves Olvasóink, tartsanak hát velünk a világhálóra, és ha tehetik, támogassák továbbra is az Új Város küldetését!

Nagylelkű adományait a

11705008-20434836

számlára várjuk és hálásan köszönjük!

Nyomtatva vagy képernyőre írva? Mindegy is, hisz ezek csupán élettelen felületek, mi viszont az élő szívekbe szeretnénk írni Isten üzenetét, mert ahogy Rónay György *Négysorosában* olvashatjuk: *Hullámra írtam, elvitte a víz. / Felhőre írtam, elfújta a szél. / Falombra írtam, letépte az ősz. / Szívekbe írok, századokra él!* //

Csépe Cecília albumából

A politika a szeretet legmagasabb foka

Tíz éve hunyt el Csépe Béla (1931–2009) kereszténydemokrata politikus, akit országgyűlési munkájában és hétköznapi életében is a hite vezetett.

► **Ivanics Zsuzsa** //

1949-ben érettségizett, mikor a magyarországi demokratikus berendezkedés szétverése zajlott, kereszténydemokrata édesapját eltiltották a tanítástól, állás nélkül maradt, fia egyetemi továbbtanulása mind politikai, mind anyagi szempontból ellehetetlenült. Így már fiatalon a család fennmaradásáért kellett küzdenie. Négy testvér közül ketten már egyetemre jártak, Béla azért dolgozott, hogy ők folytathassák. Évekig tartó különféle fizikai munkák és néphadsergi munkaszolgálat után végül a politikailag semlegesnek ítélt pénzügyi pályára ment. Okleveles árszakértőként a Kisiparosok Országos Szövetségének főosztályvezető-helyetteseként

dolgozott, gazdasági témájú cikkei rendszeresen megjelentek a Kisiparos című újságban. Felesége, Cili így mesél erről az időszakáról: „Nagyon jó humora volt, nagyon szerette a családját, a barátait. Én arra figyeltem fel először – egy kirándulós társaságban ismertem meg –, hogy a kirándulásokon, ha valami nehéz feladat adódott, amit a többiekért meg kellett csinálni, ő mindig elvállalta. Sokszor eszembe jut, hogy amikor másokra panaszom volt és ezt elmondtam neki, ő mindig azt mondta, nem kell vele törődni, ami nem azt jelentette, hogy az emberrel nem kell törődni, hanem csak azzal nem, hogy most megsértett

engem. Bélának soha nem volt elsődleges szempont, hogy őt személyesen milyen sérelem érte.”

A rendszerváltozás hajnalán oktatási igazgatóként dolgozott, de figyelme a közélet, a politika felé fordult. Természetes módon elevenítette fel a családi ház örökségét, a kereszténydemokrata közéleti szerepvállalást (ugyanis édesapja 1947 és '49 között országgyűlési képviselő volt). 1989 májusban belépett a Kereszténydemokrata Néppártba, majd 1990-ben az új, szabadon választott országgyűlés kereszténydemokrata képviselőjévé választották, ahol a közismert fáradhatatlanságával, segítőkészségével, pénzügyi jártasságával segítette a parlamenti munkát. Minden jó ügyet, okos kezdeményezést támogatott, segített a megvalósításban, és kitartóan dolgozott érte, akár a képviselőtársaitól, akár a választóitól jött az ötlet. Minden munkájában megnyilvánult keresztény elkötelezettsége, felebarátainak elismerése, elfogadása, még ha szemben álló politikai nézeteket valló egyénről is volt szó. Talán ezért is tisztelték hűségét elveihez, mert a szavai és a tettei mindig összhangban voltak. Az 1998–2002 közötti időszakban miniszterelnöki főtanácsadóként segítette a kormány munkáját. Mindig a saját érdekei fölé helyezte az ország érdekeit, elfogadta a nehezebb helyzeteket, és magában rendezte el az őt ért negatívumokat. A KDNP kettészakadásakor fegyelmmel zárták ki kedvelt közösségéből, de sokakkal ellentétben ő el is ment a kizárási tárgyalásra. A halála után került elő egy írása arról, hogy tudatosan döntött így. Azt írta, hogy soha nem szabad mutatni kifelé a rosszat, azt magunkban kell megoldani, Jézussal. Már betegen végezte a kerületi Magyar Kereszténydemokrata Szövetség elnöki feladatát, de amikor úgy látta, hogy már nem megy, saját maga kezdeményezte, hogy átadja. Amikor ezt bejelentette, nagyon sokan elmentek a taggyűlésre, és akkor látszott igazán, hogy mennyire szeretik. Előbb szimpatizánsként vett részt a Fokoláre Mozgalom találkozóin, majd lelkiességét és célkitűzéseit egyre inkább magáévá téve vált a közösség tagjává. Személyesen is segítette a mozgalom politikusi összejöveteleit, melyeknek fő témája volt a keresztény értékek megvalósítása

a társadalomban. Csatlakozott a Chiara Lubich által alapított Politikai Egységmozgalomhoz. Ennek a mozgalomnak a lelki alapjait Igino Giordani, a Fokoláre Mozgalom társalapítója teremtette meg, egységben Chiarával. Giordani és az akkori olasz miniszterelnök, De Gasperi közösen alapozták meg a jövőbeni olasz és európai kereszténydemokrata politikát, a keresztény eszmeiségre építve. Tudjuk, hogy ez a tevékenység az európai egység megszületésének is mérföldköve volt Konrad Adenauer német kancellár, Robert Schumann francia pénzügyminiszter és Charles de Gaulle francia elnökkel karöltve. Csépe Béla a Giordanitól vett idézetet függesztette ki képviselőházi irodájában: „A politika a szeretet legmagasabb foka”, vagyis a szeretetek szeretete.

Felesége így emlékezik az utolsó időkre:

„Nagyon mély istenhite, és az ebből fakadó töretlen reménysége úgy vitte át a mennyei hazába, hogy egy pillanatra sem szakadt el az őt körülvevők gondjaitól, az utolsó pillanatig mosolyával is sugározta azt a belső erőt, ami egész életében jellemezte. Amikor a fokolarina Tóth Ilonka meglátogatta, már nem tudott beszélni, csak jelezte, hogy érti, amit mondunk. Ilonka megkérdezte, mit üzen a többieknek. Nagyon nehezen értettük meg, de rájöttünk és ő bólogatott, hogy tényleg azt mondta: *Veletek vagyok.*”

2009. november 30-án házelnöki gyászbeszéddel kezdődött az Országgyűlés ülése: „Csépe Béla emlékét, mint a nemzetéhez, hazájához mindig hűséges, önfeláldozóan tevékeny, önzetlen politikus, kivételesen tisztességes országgyűlési képviselő példáját őrizzük meg szívünkben.” Két évvel később a Keresztény Közéletért Alapítvány posztumusz emléklappal ismerte el Csépe Béla munkásságát, majd 2012-ben a Kovács K. Zoltán emlékérmét is neki ítelték, a kereszténydemokrácia terjesztéséért. ///

Csépe Cecília albumából

Minden közösséget a saját útján segítünk

Pixabay

Ditzendy Arisztid és Ditzendyné Frank Mariann szervezeteket, közösségeket segítenek abban, hogy képessé váljanak önmaguk és környezetük fenntartható fejlesztésére. Erről a különleges munkáról kérdeztük őket.

► Kovács Bertalan //

Mit jelent pontosan a „települési közösségfejlesztés?”

Arisztid: A települések vezetőinek segítünk megtervezni a települést vagy annak részeit, és aztán ezeket a tervet segítünk megvalósítani. Részt veszünk a gazdasági és üzleti tervezésben is. Ez a fő profilunk, ami tulajdonképpen egy tanácsadói-szakértői munka, de ehhez számos más tevékenységünk is kapcsolódik: felnőttképzések, tréningek, kutatások, ifjúsági fejlesztések, különböző generációkkal való foglalkozás, humán szolgáltatás fejlesztése.

Mariann: Általánosságban jellemző a magyar településekre, hogy nincsenek hosszú távú elképzeléseik, nincs stratégiai

tervezés. Gyakran ugyanez a probléma jelenik meg a településekhez tartozó intézmények életében is, és épp ezért foglalkozunk intézményfejlesztéssel is. Fiatalokkal is dolgozunk, mert őket is többnyire az aktuális kérdések foglalkoztatják és nem tűznek ki maguk elé nagy célokat.

Arisztid: Legtöbbször a településeknek azokkal az alrendszereivel foglalkozunk, amelyek nem kimondottan építészeti vagy reál jellegűek. A reálterületeken általában csak a közösségi tervezésig, esetleg a beruházásig érünk el. Utána a különböző szakemberek veszik át tőlünk a stafétát: agrárszakemberek, gazdasági szakemberek, építészek, egészségügyi szakértő, és még sorolhatnánk.

A közösségi dimenzió hogyan jelenik meg a módszertanotokban?

Mariann: Ha elmegyünk egy településre, és találkozunk egy problémával, akkor túl azon, hogy azonnal értelmezni próbáljuk a helyzetet, megpróbálunk mögé tekinteni. Ehhez felvesszük a kapcsolatot az ott élő emberekkel, elindul velük egy párbeszéd. Ha a partnereinkben megvan erre a nyitottság, akkor sikeresen tudunk együtt dolgozni.

Arisztid: Mind a közösség, mind pedig a megvalósíthatóság és a fenntarthatóság szempontjából sokkal hasznosabb, ha a tervezés folyamatát a megfordítjuk, és a szakértői tevékenység maximális tiszteletben tartása mellett a közösségi folyamatot helyezzük az előtérbe. Így a szakértői munka egy széles körű közösségi tervezési folyamat részévé válik. A kimenet, azaz a térség vagy a város fejlesztési stratégiája formai szempontból nem sokban különbözik az írásztal mellett elkészített stratégiától, lényegét tekintve azonban végtelenül több annál. Egy ilyen közösségfejlesztési folyamat ugyanis visszaadja a polgároknak a saját sorsuk formálásának lehetőségét.

Miben mérhető le a munkátok eredménye?

Mariann: A munkánk során megpróbáljuk átadni azt a tudást, hogy hogyan lehet hosszútávon tervezni, különösen egy olyan időszakban, amikor minden változik. Az a célunk, hogy a partnereink elsajátítsák azokat az eszközöket – a tematikát és a módszertant – amelyek segítenek nekik lábra állni. Mondhatnánk, hogy ezzel a saját üzletünket rontjuk, mert így egy idő után nem lesz ránk szükségük.

Arisztid: Akkor dolgozunk jól, ha nincs ránk szükség. Nemrég például a görögkatolikusokkal találkoztunk: egy kecskeméti és bácskerekstúri közösség közötti együttműködés kialakulásában segítünk. Az együttműködés akkor kezdődött, amikor Kocsis Fülöp atyát kinevezték görögkatolikus metropolita püspökké, és elkezdte fölépíteni a csapatát. Hihetetlen alázattal végigjárta a tanfolyamunkat, kialakult a csapata, és kicsit fájó szívvel ugyan, de mi lényegében felállhattunk, mert ők fejlődési pályára tudták állítani a saját szervezetüket. Megmaradt viszont velük egy mély, kölcsönös bizalom, amihez időről időre visszanyúlnak: ha új kihívásokkal néznek szembe, újra megkeresnek minket.

Hogyan lehet ez a munka nyereséges?

Arisztid: Ez egy fontos kérdés, hiszen amikor megalapítottuk a cégünket, az is célunk volt, hogy anyagilag ne kelljen

Ditzendy Arisztid és Ditzendyné Frank Mariann

többé másokra támaszkodnunk. De hogyan tud megélni egy tanácsadó a saját munkájából? Csak akkor, ha az ügyfeleivel együtt gazdagszik. Így meg kellett keresnünk azokat a közösségeket, amelyekben benne volt a fejlődés lehetősége. Az ilyen közösségek még valahol az út elején vannak, és az hiányzik nekik, hogy olyan társaik legyenek, akik a stratégiai tervezésben tudják segíteni őket. Ezeket a településeket, közösségeket, vállalkozásokat kellett elindítanunk a fejlődés irányába, és ha ezen az úton erőforrásokat tárnak fel, azokat mi is használjuk. Ha tetszik, mi innen kapjuk a fizetésünket.

Mi volt az a meghatározó élmény, amely a cég elindítására inspirált titeket?

Mariann: A 2000-es évek elején a központi kormányzatban kezdtünk dolgozni, ahol a társadalomfejlesztés, a szociálpolitika különböző területeiért feleltünk. 2006-ban azonban egy politikai változást követően csalódottan távoztunk a közigazgatásból. Csalódottságunk oka az volt, hogy a közösségi szempontokat, amelyeket rendkívül fontosnak tartottunk, nem sikerült érvényesíteni a szakpolitikai programok megalkotása során.

Arisztid: Gyakorló keresztényként egy olyan utat kerestünk, amelyen a szakmai hivatásunk mellett a hitünket is meg tudjuk élni. Korábban komoly ellentmondásként éltük meg, hogy a politikában vagy az üzleti életben minden a versengésről, a haszonszerzésről szól. Nem láttunk rá megoldást, hogy hogyan tud valaki egyszerre versenyképes lenni és közben Krisztust követni. Aztán 2006-ban részt vettünk

a Volontarifesten, a Fokoláre Mozgalom önkénteseinek a világméretű találkozóján, ahol számtalan tanúságtételt hallottunk olyan emberektől, akik pontosan ezt élték. Ez óriási felfedezés volt számunkra, mert ráébredtünk, hogy nem vagyunk egyedül.

Ez a munka számotokra egy Istentől kapott hivatás. Hogyan van Ő jelen a cég életében?

Arisztid: Sokat imádkozunk. Ez az egyik legalapvetőbb eszközünk. A fiaink így nőttek fel és most a kislányaink is ebben a közegben élnek: a napi kihívásainkat mindig velük együtt, egy közös imában tesszük le Isten elé. És értünk is nagyon sokan imádkoznak. A kollégáink, a kollégáink közösségei és azok a közösségek, ahol dolgozunk.

Mariann: A gondviselést néha kézzelfogható módon érzékeljük. Családilag a cég bevételétől függünk, ami már önmagában is egy kockázatos döntés, és ráadásul a munkatársaink béréért is felelősséget vállalunk. Az induláskor viszont azt mondtuk magunknak: ha a Jóisten akarja ezt a céget, akkor nem lesz gondunk. Ez így is lett. A céges világban elkerülhetetlen, hogy bizonyos külső körülmények – például egy késve érkező fizetés – olykor anyagi gondot okozzanak, de akárhányszor nehéz helyzetbe kerültünk, azonnal jött valami segítség. Például egy kölcsön formájában, vagy valaki a félretett pénzét adta oda nekünk, vagy épp valami más, váratlan módon.

Arisztid: A cégben többen katolikusok, néhány korábbi kollégánk a Fokoláre mozgalomnak is tagja, de vannak vagy voltak nem katolikus és nem hívő munkatársunk is. Amikor együtt dolgozunk, az az alapvetés, hogy el kell jutnunk a közösségi szintre, meg kell jelenjen köztünk a kölcsönös

szeretet. Számunkra ez maga a köztünk lévő Jézus, de van a csapatban olyan tag, aki nem tudja őt nevén nevezni. *Mariann:* Biztosak vagyunk benne, hogy Isten dolgozik körülöttünk is. Korábban például Zalában dolgoztunk együtt fiatalokkal több településen, térségi szinten. Amikor meghívtak minket egy-két évvel később az eredményeik megünneplésére, láttuk, hogy közöttük kölcsönös szeretet van, és ha köztük szeretet van, akkor Isten is jelen van. Ők ezt lehet, hogy nem tudják, de elég, ha mi tudjuk.

Ez egy családi vállalkozás. Hogyan hat a munka a családok életére?

Mariann: Én nagyon szeretek Arisztiddal dolgozni, mert egészítjük egymást. A legtöbbször egy rugóra jár az agyunk, néha szinte be tudjuk fejezni egymás mondatait. Ugyanakkor Arisztidet inkább a stratégiai gondolkodás jellemzi, aki előre tervez és mindig tudja, hogy milyen irányba haladunk, én pedig inkább operatív típus vagyok, aki az éppen megoldandó feladatra koncentrálok. Nyilván vannak a munkában feszültségek, de ezek nem hatnak sem kettőnk kapcsolatra, sem a családunkra. Ezeket mindig meg tudjuk beszélni, és ahogy telnek az évek, ez egyre könnyebben megy.

Arisztid: Ahogy a személyiségnek vannak típusai, úgy az egyes házasságokat is bizonyos habitusok jellemzik. Ezt pedig nem mi választjuk, ez kegyelem. Mi azt a kegyelmet kaptuk, hogy nagyon jól tudunk együtt dolgozni. A családunkat, a gyerekeinket is ajándékba kaptuk, hiszen már néhány hetes koruktól kezdve velünk együtt élték a munkát, a cég életét. A legidősebb fiunk a politológia szakot választotta, és most a mélyszegénységgel kapcsolatos gyakornoki munkát végez. Ez számunkra is elég nagy megerősítés. ///

Hagymázás hagyományok

Sokáig magam sem tudtam mit kezdeni a „halovínnal”, különösen amióta már érettebb fejjel halottam papokat vehemensen ellene prédikálni. [Gyakran tesszük föl a kérdést Magyarországon: minek még egy beöltözös bolondozás, ha már ott van nekünk a farsang?](#) Az alábbiakban történeti távlatba helyezve igyekszem körüljárni a Halloween és farsang jelenségét.

► Antal Gergely //////////////

Halovín, mindenszentek, halottak napja

A *Hallowe'en* (magyaros kiejtéssel *helo-vín*, de valójában a *halovín* forma állna az angol kiejtéshez közelebb, így én is ezt fogom használni) az *All Hallow's Eve*-ből, vagyis a *mindenszentek előestéjéből* rövidült elnevezés. Gyökerei egy pogány kelta ünnepből erednek (írül: *Samhain*, *szaviny*),¹ mely szerint az őszi napfordulón megnyílik a túlvilágba vezető átjáró,

és a halott szellemek, gonosz lelkek visszatérnek az élők közé.² Párhuzamait szinte minden népnél megtalálhatjuk, csak eltérő időpontban, ilyen például a szintén október 31. körüli, mexikói *Día de Muertos*, vagy a nyáron ünnepelt japán *Obon*, az ősök szellemét tisztelő ünnep. A halovínt az ír telepesek vitték magukkal Amerikába, ahol ma már az egyik legfontosabb hagyománnyá nőtte ki magát, és kultusza az amerikai filmeknek és a globalizációnak köszönhetően

hódít világszerte. Jellegzetes töklámpásos, ijesztgetős, „csokit vagy csalok” házról-házra járás elemeit ma már jól ismerik a magyar gyerekek is, a fiatalok körében pedig terjed a „szexi ápolónő”, „csábító ördög”, vámpír és hasonlóan fogyasztói jelmezes, beöltözös-alkoholos program.

Az egyház Európa kontinentális részén rendszeresen elítélően nyilatkozik róla, mivel sokak számára összekapcsolódik a szellemidézőssel és mindenféle

Pixabay

okkult és spiritiszta szeánszok üzéseivel, amelyek ártalmatlannak tűnő leképezései megjelenhetnek a halovíni bulikon, ám vadabb változatában néha tényleg emlékeztetnek egy középkori *boszorkányszombatra*.

A hazánkba is betört Halloween-őrület már az oktatási intézményekben is jelentkezik, és itt jellemzően a Márton-napi rendezvényekkel küzd az érvényesülésért, miközben heves vita zajlik arról, hogy ez csak ártatlan móka vagy egy olyan „pótünnep”, amely eltorzítja és elveszi a hangsúlyt az egyházi vonatkozású minden-szentekről és a halottak napjáról. Ez utóbbit hajlamosak vagyunk minden-fajta *nem keresztény* múlttól tisztának, a katekizmus által szentesítettnek

gondolni. A halottak napja azonban nemcsak az egyházban, de a magyar néphagyományban is fontos ünnepnek számított. Pogány maradványnak tekinthetjük a halottak „etetését”: a tányéron hagyott ételt, a halott számára fönn tartott terítéket,³ mivel a magyar paraszti felfogásban is eleve nem élt a hit, hogy a halottak ilyenkor hazájárnak. A tökfárgas pedig nem csak a rendszerváltás után jelent meg, hanem évszázados jelenség, hogy november közeledtével magyar legények is vicsorgóra faragott töklámpást helyeztek ki a kerítésre, ablakba, hogy azzal ijesztgessenek. Föltehetjük magunknak a kérdést: miért jelent meg Magyarországon a halovín, ha már van farsang? Milyen igényre engedték be a mindennapokba, az

óvodai, iskolai rendezvények sorába? Hiszen a boltok halovíni giccsei fogynak, veszik, mint a cukrot (és nem mellesleg legalább késleltetik a karácsonyi örület legalább október legvégéig!). Igény tehát van rá, és egyre jobban terjed.

Farsang, karnevál, téltemető

Miért nem elégszünk meg tehát az általunk elfogadott farsanggal? A farsang (a bajor-osztrák *vaschung* átvétele) – vagy túlünk délnyugatra *karnevál* – a vízkereszttől a böjt kezdetéig tartó mulatozás, téltemető időszaka. A magyar szokásvilágnak bevett ünnepe, Itália és a német nyelvterületek felől egyszerre érkezett hozzánk, s hamar elterjedt és népszerűvé vált. A látványos szokásrendszert sokan kutatták, könyvtárnyi szakirodalma létezik. Megjelenik benne a pogány termékenységekultusz is (például az erotikus népi játékokban). Valahol álarccal, máshol teljes maskarával, jelmezzel és meglehetősen zabálással ünneplik, ilyenkor mindent szabad: az asszonyok is isznak, az idős csecsemőnek öltözik, lány fiúnak, a férfi anyókának. Boszorkány, hóember, katicabogár, tigris, katona, tavasztündér – csak hogy a tipikus megvalósításokat említsük. A farsanggal egy időben történik a kiszébbé égetése, amely szintén a pogány emberáldozatra vezethető vissza a néprajzkutatók szerint.

A farsangot nagyon sokáig tiltotta az egyház, mivel nem tartotta összeegyeztethetőnek a vallásos étellel, és ugyanaz volt az egyházi bélyeg a farsangon, mint ma a halovínon: a farsang az *ördög ünnepe*.⁴ Ennek mára megszélidült leképezése a kulturális örökségeink közé került mohácsi busójárás. Nemde szarvas ördögnek, pokoli szörnyetegnek öltözött busómaszkos, bundás alakok ijesztgetik a fesztiválra összesereglett

népet? Manapság már gyakori és elfogadott a plébániai farsang, ahol a plébános is beöltözik, és az egyházi óvó néaninek sem jutna eszébe, hogy a farsangnak ezoterikus és démoni tartalmat tulajdonítson.

Ha a busókra gondolunk, akkor óhatatlanul eszünkbe jutnak a halovíni töklámpások, a csontvázak és egyéb rémségek. Ez is egy ősi fölfogás és ösztönös feldolgozási módszer, hogy amitől félünk, azt nevetségessé tesszük: ennek eszköze a beöltözés, ijesztgetés, mikor jól lehet nevetni egy-egy ilyen tréfán. Miért ítéljük el az amerikai-angolszász-kelta megvalósítást, ha egyszer Magyarországon is létezik hasonló, rémekkel teli ünnepség, csak nem ősszel? Valóban a mögöttes szimbolika zavar minket, vagy inkább a köré fonódó dorbézoló buli, amelyről – szinte teljes joggal – érezzük, hogy mértéktelen, és hogy belerondít az emlékezés csöndes, gyertyás idilljébe?

Miből lesz a hagyomány?

A katolikus egyházban évszázadok óta jelen van az inkulturáció, amely egyszerűen fogalmazva az „*Evangelium beépítése a népek kultúrájába*”,⁵ bővebben pedig azt jelenti, hogy az egyház az ókortól kezdve időről-időre beemelt nem keresztény, helyi szokásokat,

szimbólumokat a vallásba, hogy ezáltal közelebb hozhassa az új tanítást az emberekhez. Mi, akik tudjuk, hogy van élet a halál után, a gyász mellett azt is ünnepeljük, hogy szerettünknek mennyei születésnapja is van. Ettől a mennyei születésnaptól már nem is áll távol a vidám ünneplés gondolata, és tulajdonképpen ez is lehet egy magyarázat arra, hogy a régmúlt idők emberei miért vigassággal ünnepelték a halottakra való emlékezést. A farsang világias bohóckodása megelőzi az elmúlásra fókuszáló hamvazószerdát – a halovíni buli megelőzi a temetőlátogatást. Itt teljesül az emberi lélek pragmatikussága: mielőtt belemélyednék a bűnbánatba, csöndességbe, az élet valódi súlyába, azelőtt ki kell valahogy tombolnom magam, még utoljára megfeledkezve magamról és a bánatról. Emellett kifejezetten el kell különítenünk a valódi, pogány vagy okkult szándékból végzett cselekedeteket, mint a szellemidézt, jóslást, termékenység-varázslatot vagy bármiféle, mágikus célzatú tevékenységet, amelynek a lényege, hogy a túlvilági erőket segítségül hívva érzük el a kívánt hatást. Ezek nagyon veszélyesek, mondhatni, az ilyesmi játék a tűzzel. Azonban ha ezektől képesek vagyunk mentesíteni magunkat és a pogány

Pixabay

gyökerű ünneplést, amikor a rituáléból mindössze egy vicces esemény lesz (seprűzés, riogatás, kiszézés), vagy esetleg valamiféle vallásos töltetet kap, akkor talán megszűnik az „ördög ünnepének” lenni. Éppen olyan ártatlanná válik, mint egy iskolai farsang, ahol a gyerekek örülnek, mert be lehet öltözni, lehet vidáman hangoskodni, egymást ijesztgetni, táncolni és mértéktelenül sütit enni. Mert ez a szokás, ez a hagyomány. ///

Pixabay

1 Miranda J. Green: *The World of the Druids*, Thames & Hudson, London, 1997, 36-37. o.

2 Az íreknél a tündérekhez köthető vonatkozásának szép bemutatása *A tenger dala* c. rajzfilm.

3 Sándor Ildikó-Benedek Krisztina: *Néprajz, néphagyomány*, Képzőművészeti Kiadó, Bp. 2010, 102. o.

4 Magyar Néprajzi Lexikon II, Akadémiai Kiadó, Bp. 1979, 54-59. o.

5 Magyar Katolikus Lexikon, <http://lexikon.katolikus.hu/l/inkultur%C3%A1ci%C3%B3.html>

Wikipédia

Szerbek között Magyarországon

Magyar családba születtem, magyarországi szerb közegben nőttem fel, kulturális antropológusként már több éve kutatom a magyarországi szerb közösség mindennapjait és hagyományait, jelenleg a budapesti Szerb Intézet munkatársaként.

► Káplán Szofia

A ma is aktív szerb közösség magját az a kisebbség alkotja, akiknek ősei több évszázaddal ezelőtt települtek be hazánk területére. E közösség tagjainak nagyobb része élesen elhatárolja magát attól a szerb közösségtől, akik a 90-es évek idején zajló délszláv háború elől menekültek. Azt tapasztaltam, hogy életükben a történelmi múlt integratív szerepű: az ősrökhöz való kötődés erősen jelen van a beszédükben, a közösség tagjai többször is

kiemelik, hogy ők az egykor törökök elől menekült, többségben a „Nagy bevándorlás” (*Velika seoba Srba*, 1690) idején érkező szerbek leszármazottai. Nem csak történelmi, hanem földrajzi tényezők is meghatározzák a hazai szerbek identitását, azaz, hogy pl. pomázi, budakalászi, lórévi, szigetcsépi vagy deszki szerbekről beszélünk-e. Ugyanakkor, a lokális különbségek ellenére, mind a szellemi, mind a tárgyi kulturális értékek megőrzése nagyon

fontos a szerb közösség számára: a különböző vallásos eseményeken való részvétel, a gazdag zenei- és tánc-kultúra megóvása meghatározza az értékrendet.

A szerb hagyományok valamelyest eltérnek a magyar lakosság hagyományaitól, mivel az egyes ünnepek – a szerb ortodoxok által használt Julián naptárnak köszönhetően – más időpontban, 13 napos késéssel következnek. Így míg egyes helyeken január 6-án a karácsonyfa már csak a sarokban hever, addig a szerb közösség tagjai a Szentestére (*Badnje veče*) készülnek.

A magyarországi szerbség tagjai – bár beszélnek a magyart – egymás között sokszor szerbül kommunikálnak. A több évszázados együttélés következtében természetesen előfordulnak magyar nyelvi átvételek (*astal* – asztal, *gube* – guba, 'étel'), azonban az itteni szerbek nyelvi közege eléggé konzervált állapotban maradt fent mind a mai napig. Egyáltalán nem mondható szokatlannak, ha a közösség tagjai egy társaságban egymás közt a magyarról szerb nyelvre váltanak, vagy szerb szavakkal egészítik ki a mondanivalójukat. Sőt, Lórén – az egyedüli, szerbek által lakott településen az országban – magától értetődő,

hogyan a mindennapi köszönési formula is szerb nyelven hangzik el („*Dobar dan!*” – Jó napot!).

Vajon beszélhetünk-e kettős identitásról a magyarországi szerbek esetében? Létezik-e kettős identitás esetében? Véleményem szerint igen, ami engem illet, egymástól eltérő kulturális értékek mentén élem az életem. December 24-én jómagam is családi körben, a halászlé felett ünneplem a Karácsonyt, de ugyanúgy január 6-án szerb ortodoxként böjtös vacsora (*prebranac* – sült babos étel) van a terítéken, s a szerb hagyományokhoz híven a szalma behozatala és a *badnjak* (karácsonyi tölgyfa tuskó – a virrasztás fája) égetése is a szentestei ünnepem része. Ugyanúgy egy társasági összejövetel során egyértelmű számomra, hogy a magyar retró slágerek mellett a szerb népzene is megszólal, és a táncunk közös kólózásba csap át. Vagy, hogy a reggeli kávémat nem kotyogóssal készítem, hanem *dzsejvában*. Ez is azt mutatja, hogy egymástól merőben eltérő kulturális sajátosságok is elférnek egymás mellett. S hogy mit kaptam a magyarországi szerbségtől? Ha egy szóval kéne megfogalmaznom, akkor

azt mondanám, hogy nyitottságot. Az elsöre zártnak tűnő magyarországi szerbség körében, ha az ember egy kicsit is e közösség részévé válik, épp az ellenkezőjét tapasztalhatja, azt, hogy ez egy befogadó közösség. A nyitottságba beletartozik e két kultúra közötti állandó mozgásom is. Budapest belvárosában magyarul beszélnek az utcán, majd pár sarokkal odébb, a szerb templom udvarába lépve, egy másik kulturális közegben ez megváltozik. Úgy vélem, azáltal, hogy beleláthatok ebbe az eltérő vallási-, nyelvi- és hagyományvilágba, sokkal érthetőbbé és elfogadóbbá váltak számomra a kulturális különbségek. S mindezek mellett, számos tudással gazdagodtam a szerb szokás-, néptánc-, népzene-, nyelv vagy akár a gasztronómia világából. Szívvel ajánlom mindenkinek, hogy hasonló élményeket szerezzen! ///

Magyar Kurír

Ott lesz az Egyház, ahol lesz élet

A nyár végén püspökké szentelt Marton Zsolt atyával beszélgettünk hivatásról, hűségéről, a 21. századi egyház feladatairól.

► Csíkné Sisák Zita //

Ferenc pápa július 12-én nevezte ki püspökké, a szentelés és beiktatás pedig augusztus 24-én történt Vácott. Hogyan készült a püspökségre?

Picit pontosítok, a Szentatya már 6-án kinevezett, de az én igenemet is kérte. Igazából nem szokás ilyenkor nemet mondani, mert ez akkora bizalom, de a válaszra hagynak időt, ezért 12-ét jelölte meg a Szentszék a nyilvánosságra hozatalra. Addig titokban kellett tartani, és hát nem könnyű titkot hordozni. A Szűzanya példája jut eszembe, mikor megfogant benne a gyermek és ő nem

beszélhetett se az örömről, se a vára-kozásról. Én sem mondhattam el, még a feleslegesnek se. Izgalom volt bennem: Ez igaz, ébren vagyok? Tényleg alkalmas vagyok? A végleges és nyilvános kinevezéstől kezdve úgy éreztem magam, mint aki addig egy jó minőségű személyautót vezetett, most pedig beültették egy formula 1-es versenyautóba. Augusztus 24-éig voltam a boksztucában, akkor voltak az előkészületek, de már a versenyautóban ültem, a szentelésem után pedig ki kellett hajtani. Nagy öröm volt a gratulációk fogadása, az emberek szeretetének az özöne és persze közben

millió feladat. Átbeszéltük a szentelési liturgiát, a legfontosabb hivatalos ügyeket, megtettük az átadás-átvétel előkészületeit. Persze benne volt ebben az időszakban az elbúcsúzás, elköszönés is. Eddig a Fokoláre Mozgalom papi közösségéhez tartoztam, de most, hogy minden itt élő katolikusnak a püspöke lettem, ilyen módon már őhozzájuk nem tartozom. Emiatt pici gyászt is megélek – a szeretet persze nem szakad meg, és látjuk is majd egymást –, hiszen ettől kezdve a mozgalom püspök barátaihoz tartozom, így kapcsolódom a nekem so-
kat adó lelkiességhez. Szokás még, hogy a

szentelés végén az új püspök program-beszédet mond, erre is készültem. Ez köszönetmondás is és egyfajta jövőkép, egy iránymutatás. Én azt hangsúlyoztam, hogy ember szeretnék lenni.

Használt egy érdekes képet a program-beszédében: azt mondta, nem bozót-vágó késsel jön, de ahol szükséges, ott metszeni fog. Konkrétumokra gondolt?

Egy váltás mindig izgalommal is jár: milyen lesz az új püspök? Eljutottak hozzám olyan foszlányok, hogy van, aki meg van szeppeven, hogy mi lesz, hiszen az elődömnek nagyon nagy szíve van, nagyon elfogadó volt mindenkivel. De hát a szeretethez a rend is hozzátartozik. Hogy lesz ez most? Földről kaptam ezt a képet, hogy nem bozót-vágóval szeretnék jönni, hanem megismerve és megszeretve, ami rám van bízva, úgy gondolni, mint egy szőlősgazda, aki azért metszi meg a szőlőt, hogy bővebben teremjen a tőke. Püspökként ez is a dolgom. Nyilván át kell tekinteni az egyházmegye területi beosztásait, hogy hová kell tenni a súlypontokat, hány papunk van, hány diakónusunk, hogyan lehet a 21. század igényei szerinti lelkipásztorkodást kialakítani. Konkrétumokra nem gondoltam, arra

még nem is volt idő. Püspökként most kezdem megismerni az egyházmegyét, eddig csak papként láttam, de ez nem ugyanaz. A püspök szó görög eredetije, az *episzkoposz* azt jelenti, hogy földről ránéz valamire, az egészet látja. Ez a püspök hivatása.

Milyen a 21. századi lelkipásztorkodás? Mit érdemes megőriznie az Egyháznak és miben kell haladnia a korral?

Az eszköztárunk módosul, például figyelembe kell venni, hogy a mai fiatalság a digitális világban él. A szemináriumban már Facebookon küldtük az üzeneteket a kispapoknak, mert az volt a leggyorsabb, annál is gyorsabb, mint hogy összehívjuk őket. Mégis, ami örökérvényű marad, az a személyesség – a digitális világ sose lehet eléggé személyes. A négy szemközt nem megkerülhető, ha ez kimaradna, nem lenne élő az egyház. Ezért is nem lehet telefonon gyónni, ahhoz személyesség kell, de egy mély beszélgetést is csak személyes kapcsolatban lehet folytatni. Ez mindig fontos lesz, de vannak közvetítő eszközök, mint az internet, azt a jóra kell használni. Emellett nagy a mobilitás ma a világban, már nem annyira helyhez kötöttek ez emberek, munka miatt elköltöznek, vagy ingáznak az agglomerációból. Bár hétvégén itt vannak a templomban, máshová

is mennek, sokféle mozgalom, közösség, program létezik. Ez már nem lesz úgy, mint régen falun, ahol semmi más nincs, és mindig együtt a közösség. Ezt nem látom ijesztőnek, inkább kihívás és öröm.

Hosszú évekig prefektusként majd rektorként részt vett a papnevelésben. Tény, hogy a hivatások száma évről évre csökken. Hogyan látja Ön az egyház jövőjét ebben a tekintetben?

Valamiképpen azt látom, hogy differenciálódik a szolgálat az egyházban. Nem az a jövő, hogy van a pap és a világi krisztushívók és a pap tanít, irányít, szervez, mindent csinál, és a krisztushívó engedelmeskedik. Nem ez a duális modell lesz, hanem van a pap, mint a közösségnek a tanítója, lelkipásztora és vannak segítők: a felszentelt diakónusok (akár házasságban) és a felavatott akolitusok, lektorok, akik közösséget vezetnek, igeliturgiát tartanak. A váci egyházmegyében már van több olyan plébánia, ahol diakónus a vezető, és a pap időnként megy, szentmisét mutat be, az eucharisztikus közösségnek letéteményese, de igeliturgiát vezetni, betegeket látogatni, különböző imaközösségeket összehívni, koordinálni, ezt a diakónusok, akolitusok is tehetik. A hitoktatóknak is nagy szerep jut.

Magyar Kurír

Azt látom, hogy sokkal tudatosabban és felelősebben kell az egyházunkat irányítani.

Tény, hogy sok minden átalakul. Ott lesz az Egyház, ahol lesz élet. És ahol tesznek érte. Mi az, ami el fog tűnni? És azt én nem bánom! A szolgáltató egyház minimálisra fog szűkülni vagy el fog tűnni. A fogyasztói stílusú kereszténységnek nincs jövője, nem ez a krisztusi, ez egy félrecsúszott értelmezés, hogy elvárjuk, hogy számunkra legyenek bizonyos rendezvények vagy szép szentmise, mi befogadók vagyunk, de nem teszünk érte. Ahol van egy imádkozó mag, az hatással lesz a falu, a város többi részére, így tud növekedni a közösség. Szép volt a múltban, hogy minden falunak volt egy papja, de ez már nem tartható. Ma inkább kovászként tudunk jelen lenni. Tulajdonképpen ez a kezdetekben is így volt, és úgy látom, a jövőben is ebbe az irányba megyünk. Az elköteleződés, a tudatosság felé, ami szerintem jó.

Nemcsak a papi hivatások száma csökken, hanem a házasságoké is. Mintha maga az elköteleződés, a hűség lenne nehéz a mai ember számára. Püspöki jelmondata „Hűséges az Isten”, papi jelmondata pedig: „Légy hű mindhalálig...” Ön szerint hogyan tudunk hűségesek maradni?

Azt tapasztaltam, hogy Isten mindig hűséges és ez az erőforrásunk, hogy Őrá mindig lehet számítani, Őhöz

mindig vissza lehet térni. Ha Istenhez visszatérünk, akkor Ő fog irányt mutatni, fényt mutatni, a helyünket megmutatni. Ha Őhöz a hűségesek vagyunk, akkor a legigazabbhoz, a legjobbhoz vagyunk hűségesek. Szabad világban élünk, ennek sok az előnye, ugyanakkor igazából kétféle szabadság van: a választás szabadsága és a döntés szabadsága. A választás szabadsága, hogy millió döntés előtttem van, de igazából nem köteleződöm el sehová. Ez először jó, de ha nem történik meg a döntés, akkor nem születik meg az igazi szabadság, akkor az embert sodorják az események és boldogtalanná lesz. És utóbb látja, hogy mégiscsak döntenie kellett volna. Ne féljünk dönten! Ez nem valamiféle gúzsba kötést jelent. Az igazi boldogságunkért áldozatot kell hozni, annak ára van, attól lesz értéke. Az evangéliumhoz mindig oda lehet kapcsolni az életünket, és nem csalogunk majd benne.

Kovásként nemcsak a hitünket adjuk tovább, hanem keresztényként jelen vagyunk a társadalomban is. Püspöki feladatának érzi-e, hogy országos ügyekben is megszólaljon, ahogy ezt elődje, Beer Miklós tette?

Nagyon szeretem az elődömet, és ismerem őt 18 éve, neki óriási szíve van, és azt is nagyon tisztetem, hogy van véleménye és van is bátorsága kimondani. Én úgy érzem, püspökként még

csak ismerkedem mindennel, az egyházmegyémel, meg azzal is, hogy nekem, mint püspöknek milyen kapcsolatom kell legyen a közélettel. Nagyon fontosnak tartom, hogy az egyháznak legyen szava, időnként a püspöknek is, viszont roppant megfontolás tárgyává teszem a direkt politikai megnyilvánulásokat. A püspök küldetése mindenkihez szól, illetve ha megszólal, akkor nemcsak a katolikusok hallják meg, hanem mindenki figyel rá, még azok is, akik esetleg nem szimpatizálnak vele. Nagyon nagy súlya van ennek. Ebben szeretnék bölcsességet kérni fölülről, hogy ha kell, akkor meg tudjak szólalni, akkor meg merjek szólalni. Azt mindeképpen fontosnak tartom, hogy ne csak a politikában szólaljon meg a püspök, mert akkor rögtön be tudják skatulyázni. Az egyházat nem lehet beskatulyázni egyik vagy másik oldalra, mindenkihez küldetése van.

Mik a legsürgetőbb kérdések, a legfontosabb feladatok most az egyházmegyében, mivel kezdi a püspöki munkát?

Semmivel nem akarok kapkodni. Ismerkedni akarok. A beszédemben megígértem, hogy a papokat végig fogom látogatni. Az idős és beteg papokkal kezdem, feléjük való szeretetből, s aztán perifériákon szolgálókkal folytatom, akik a legnehezebb terheket hordozzák. Az ismerkedés nemcsak a papokra terjed ki, hanem megyek majd bémálni is, hogy ismerkedjek az egyházközségekkel. Csinálunk egy nagy helyzetfelmérést a valós állapotról és az igényekről s aztán meglátjuk, hogy mit lehet reálisan. A váci egyházmegyében sok jó kezdeményezés elindult, amit szeretnék továbbvinni, ilyen például a kórházi lelkigondozói szolgálat. Pásztor vagyok: Krisztust kell az emberekhez elvinnem ma, a legjobb, legszeretetteljesebb eszközökkel. ///

Új fényben vidék és város kapcsolata

► Soós Rita

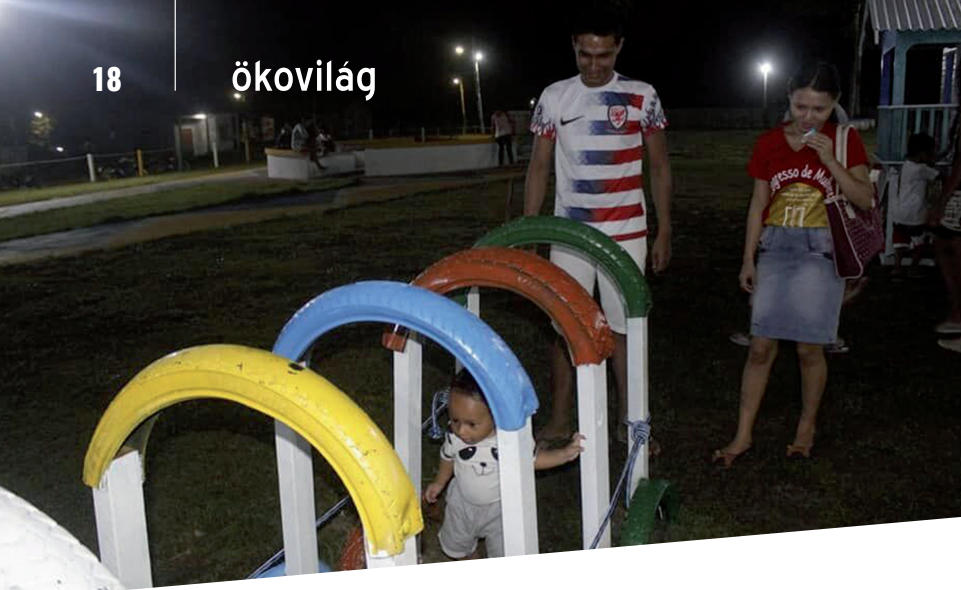
Szent Mihály napján immár harmadszor került megrendezésre a Város-Vidék Találkozó, ezúttal az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban. Számomra szimbolikus jelentőségű, hogy ezen az emlékhelyen gyűltünk össze, hiszen a hét törzsfő vérszerződése az egység iránti vágy különleges kifejeződése s egyben a megmaradás feltétele is volt a letelepedni vágyó törzsek számára. Tari Sándor, a rendezvény egyik motorja, a közösséggel karöltve sokak álmának ad testet azzal, hogy a magyar vidék méltóságát helyezi a rendezvény középpontjába, barátságban összehozva városiakat a vidéken élőkkel, meghívva mindenkit egy kölcsönös ajándékozáshoz. *„Körülöttem többféle közösség létezik: gazdák, polgármesterek, vállalkozók, lelkészek egy-egy csoportja. Minden közösség életében eljön a pillanat, amikor érződik, ki kell nyitnia, s ajándékozni a világnak azt a belső életet, amelyet él. A mi esetünkben, egy olyan baráti légkört, ahol Jézus jelen van, vagy*

jelen lehet. Ez a mi karizmánk” – meséli a kezdetekről. Az idei év témája a baráti kapcsolatokban megnyilvánuló város-vidék küldetés volt.

Több mint kétszázan voltunk jelen az országból és határon túlról is, nagy szeretettel és barátságos mosollyal fogadtak a szervezők, családias légkörben zajlott a rendezvény, ami új résztvevőként elsőre meglepett.

A változatos programot népzenei betétek tették színessé, az elhangzott előadások a különböző területek – kertészet, gyógyászat, közösségszervezés, környezetvédelem, tisztességes kereskedelem, a férfi útja – témáját járták körbe. Ezek a szakmai beszámolók, tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy mennyi hiedelem él bennünk, melyeken túl kellene lépnünk ahhoz, hogy egy krisztusibb társadalom épüljön közöttünk, körülöttünk. Számos visszajelzés érkezett a szervezőkhöz, köztük különféle magas beosztású vendégektől is (például rendőrezredes, a nemzeti park igazgatója vagy a megyei önkormányzat elnöke), hogy mennyire megérintette őket a találkozó.

Néhány kiemelt gondolat: egy kertész tapasztalata rávilágított arra, hogy a profit önmagában nem lehet cél. A kertészmérnöknek, a kutatónak, a vevőnek együtt kell gondolkodnia ahhoz, hogy okos módon teremtsünk magunk köré olyan környezetet, amely valóban az embert szolgálja. Tudatosan kell törődnünk az egészségünkkel. A vidék elnéptelenedésére pedig a fiatalok igényeinek és a kor logikájának, a fejlődés ívének a megértése, továbbá az urbanizáció vívmányainak testre szabása, a települések igényeinek és realitásainak figyelembevétele lehet a válasz. Igényünkkel kell váljon a tisztességes kereskedelemről származó termékek fogyasztása, mert nemzetközi szinten ezzel tudjuk például Afrikát segíteni. Az „Elszakadunk a természettől?” című kerekasztal-beszélgetésen a legváltozatosabb témák jöttek elő a mesterséges intelligenciától kezdve a városiasodáson át az ételmezési célú növények okos felhasználásáig. A legfőbb tanulság, amelyet már korábban is többször megfogalmaztunk: a környezetvédelem mindannyiunk ügye. Akár az államigazgatás alacsonyabb szintjein is sokat tehetünk, ha együtt gondolkodunk feletteseinkkel és a közösség tagjaival. A személyes beszélgetések és az előadások mind azt a benyomást erősítették meg, hogy rengeteg kincsünk van, amit ha közösbe rakunk és okosan használunk, egy ragyogó jövőkép nélkülözhetetlen mozaikdarabkái lehetünk. Egyikünk sincs magasabb vagy alacsonyabb szinten, legfeljebb máshová helyezett az isteni gondviselés. A találkozóról nagy örömmel tértem haza és elemző közgazdászként az fogalmazódott meg bennem, hogy a globalizmus embertelenségére a vidék és város kapcsolatának a rendezése, az egymás iránti mély tisztelet elmélyítése lehet az egyik válasz. ///

Szemétből készült játszótér

Kinek jutna eszébe, hogy egy nagy halom elhagyott hulladékból akár szabadidőparkot is lehetne építeni? A braziliai Amazonas tartományban élő **Pollyane Matosnak** nemcsak eszébe jutott, hanem sokadmagával meg is valósította.

► **Cibele Lana** //

Testvérlapunk, a brazil Cidade Nova írását közöljük.

A nagyravágás határozottan nem az szó, amellyel Pollyane Matost, az amazóniai Itacoatiara városából származó harminchét éves informatika tanárnőt illethetnének. Pedig már önmagában arra is büszke lehetne, amit munkája során, a hétköznapiakban tesz az emberekért és a környezetért. A tartományi kormány egyik projektjének keretében Pollyane rendszeresen Amazonia városaiba utazik, és időnként akár 10-15 órát is hánykolódik motorcsónakon, hogy azután 40-50 napon keresztül, távol a családjától és a

barátaiktól ezekkel a városlakókkal töltsse az idejét és műszaki vagy szakmai tanfolyamokat tartson a fiataloknak és felnőtteknek.

Az informatika tanárnő bevallása szerint, amikor megérkezik egy új településre, hajtja a vágy, hogy a gyakorlatba is átültesse a keresztény értékeket, így mindig keresi a lehetőséget, hogy bemenjen a városba, személyesen köszöntse az embereket, felkeresse a helyi templomot, megismerje az atyát és a közösséget, meglátogassa a diákokat, és megtudja, hogy vannak, mit élnek. „Valamelyik nap megkértem az egyik diákot, hogy maradjon a teremben, mert beszélni szeretnék vele. A fiú azonnal ideges lett, és védekezni kezdett. Pedig én csak többet szerettem volna tudni róla és

a családjáról, egy kicsit beszélgetni vele” – mesélte. Már önmagában ez a része a történetnek is átlagon felüli, nem igaz? A java azonban még csak most következik.

Az egyik ilyen „portyája” alkalmával a tanárnőt azzal bízták meg, hogy Novo Aripunã városában egy 18 és 60 év közötti hallgatókból álló, 25 fős csoportnak a számítógépek karbantartásáról és használatáról szóló tanfolyamon a „Technológia és környezet” tantárgyat oktassa. Odautazni repülővel és többórnyi – helyi elnevezés szerint „expressz” – motorcsónakázás árán lehetett.

Az elképzelés alapvetően az volt, hogy a környezetvédelmi előírásokról fog tanítani. Azonban – figyelembe véve, hogy a diákok egész nap dolgoztak, a tanórákon pedig az esti órákban vettek részt – a tanárnő változtatott a tervein. „Arra gondoltam, hogy ezúttal valami mást kell csinálnom, hogy a társaságot bevonjam, és valahogy felkaroljam ezeket a szociálisan sebezhető embereket” – kezd bele a történetbe Pollyane Matos. Ekkor egy olyan projektet javasolt az osztálynak, melyben az elektronikai hulladékokat használnák fel valami nem-es célra. A városban sétálva Pollyane

észrevette ugyanis, hogy a településnek egyáltalán nincs játszótere, ahol a gyerekek szórakozhatnak. Így született meg az ötlet, hogy hozzanak létre egy olyan játszóteret, amely teljes mértékben elektronikai hulladékokból és újrahasznosított anyagokból épül.

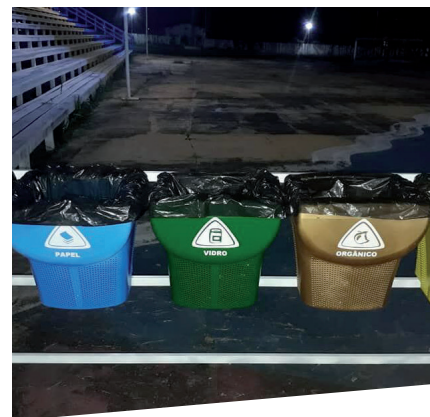
„Kimentünk az utcára, felkerestük az üzleteket, a gumiabroncsokat, a kórházakat, és összegyűjtöttük ezeket az anyagokat: tévékészülékeket, monitorokat, gumiabroncsokat, billentyűzeteket, egereket stb.” – emlékezett vissza Alessandro Miranda, a tanfolyam egyik hallgatója. A városházához is hamar eljutott a kezdeményezés híre, és az önkormányzat drágább alapanyagokkal, valamint egy teherautóval járult hozzá az akcióhoz, hogy abba gyűjthessék a használhatatlanná vált és leselejtezett tárgyakat. Pollyane szerint mintegy 30 gumiabroncs, több mint 50 monitor, körülbelül 25 képcsöves tévékészülék és 15 számítógépház gyűlt össze, nem beszélve a nyomtatókról és egyéb informatikai tartozékokról.

A diákok csoportokra oszlottak, mindent megtisztítottak, a szabadtéri játékok és a játszótér egyéb építményei pedig rengeteg kreativitással kezdtek összeállni. A monitorok kukákká alakultak, a számítógépházak virágcserepekké – ezekbe

gyümölcsmagokat ültetettek, és átadták őket a város lakóinak. A gumiabroncsokból libikókák tartóelemei készültek, a faanyagból a mérleg. Az egerek, billentyűzetek és alaplapok pedig robotfiguraként, babakocsiként és házikóként kerülnek majd átadásra a következő gyereknap alkalmával. Ezeken kívül az egyik csoport a tanárnő irányítása mellett a számítógép merevlemez-szerkezetében rejlő aranyat is kinyerte, és abból állított elő ékszereket.

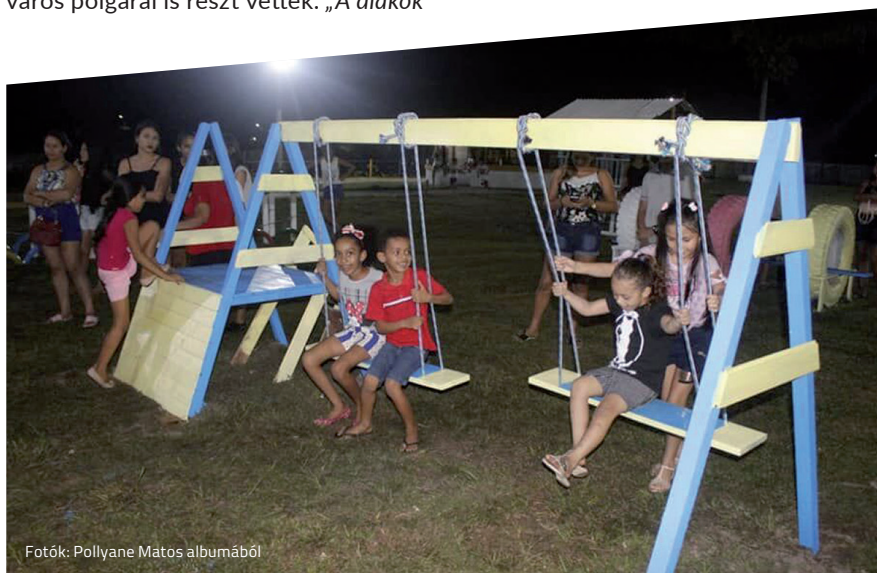
És ez még nem minden! A tárolt hulladékanyag felhasználásával porszívót, házi légkondicionálót és lopásgátló riasztót is készítettek a közösség számára. „Ez az óra más volt, kiléptünk az osztályteremből, és kimentünk az utcára. Amikor véget ért, eltöltött az érzés, hogy valami hasznosat csináltam a környezetemben, sőt, az egész emberiség számára. Elvégre csak törmelék volt, szemét, amelyben felgyülemlett a víz. Az egész nagyon hálás érzés” – mondja Alessandro.

Az akció végül az egész városra hatással volt. Pollyane Matost meghívták egy rádiócsatornához is, hogy mesélje el tapasztalatát, a városháza pedig ünnepséget rendezett Novo Aripunã játszótérének felavatására, amelyen a város polgárai is részt vettek. „A diákok

meglátták a változás jelentőségét, és a gyakorlatba is átültették a fenntarthatóság öt jellemzőjét: újragondolás, elutasítás, csökkentés, újrahasznosítás és újrafeldolgozás” – fűzi hozzá Pollyane. Az önkormányzatnak annyira tetszett az ötlet, hogy azt javasolták, a város minden terén állítsanak fel egy ilyen játszóteret. A tanárnő így foglalja össze gondolatait: „Ez egy olyan munka, amelynek során soha nem térünk vissza ugyanarra a településre, de szeretném jól csinálni, nyomát hagyni a szeretetnek, hozzájárulni az adott hely életéhez.”

Fordította: Kapás Orsolya

Fotók: Pollyane Matos albumából

Adni és elfogadni

Akár ők is lehetnének a három királyok vagy a jászolhoz járuló pásztorok.

Jézus születésekor az első látogatók napkeleti bölcsek és egyszerű, tanulatlan pásztorok voltak. Talán ezzel az Atya azt akarta megmutatni, hogy Fia mindenkihez jött, mindenkihez szólni kíván. Nem csak a műveltekhez, hanem az egyszerű emberekhez is. Az egyik gazdag, a másik szegény, mégis mindannyian megosztják valamijüket Jézussal.

A szegényes külsejű, görnyedt tartású utcazenészben is ott rejtőzik a талант. Az állóképen is átsüt a szenvedély, amivel ezeken a kényes, sok gyakorlást igénylő hangszereken játszanak. Szinte hallani a zenét. Milyen nehéz lehet egy bőgőt cipelni? Milyen vájtfülnének kell lenni a hegedű helyes megszólaltatásához? És ha valaki próbált már akkordokon kívül mást is játszani egy gitáron, akkor tudja, hogy az nem is olyan könnyű. Hosszú, gyakorlással teli évekbe telik valódi művésszé válni.

Néha Budapesten is belebotlani tehetségekbe, akik leviszik az aluljárókba a zenéjüket. Hogy miért? Talán pénz reményében. Van, aki a megélhetésért, de nyaranta fiatal zenészek is szoktak így összekalapozni némi zsebpénzt. Talán máshol nem tudnak érvényesülni: az utca a lehetőségük arra, hogy közönségük legyen, ha csak pár percre állnak is meg mellettük. Egyszer egy világhírű művész is kiállt „áruhában” a metró bejáratához, lenyűgözni a járókelőket és gyönyörködtetni azokat, akik az életük egy részét odalent töltik: metróellenőrök, pékségi kiszolgálók, takarítószemélyzet, hajléktalanok...

A metrókocsiban ültem a minap, amikor egy tízévesforma fiúcska szállt fel, és szívbe markolóan kezdett játszani a tangóharmonikáján. Látszott, hogy vérében van a zene, és teszi, amire született, játszik. Elgondolkodtam egy pillanatra, hogy adnom kellene neki néhány száz forintot... De itt, pont a szerelvényen? Mégiscsak abszurd az egész... Ha legközelebb látom, eszembe jut majd a gyermek Jézus, és akkor nem szeretnék mérlegelni, csak odaadni neki a magam kis semmi ajándékát. ///

Antal Gergely

Fénykép: Pixabay (Michelle Maria képe)

Új császár Japán trónján

2019. október 22-én nyugalomba vonult a 85 éves Akihito császár és helyébe fia, Naruhito lépett trónra. A jelenlegi japán császár 49 éves, felesége Maszako császárné, lánya Aiko hercegnő. Japán az egyetlen császárság a világon, és a császári család nagy népszerűségnek örvend az országban. Bár szimbolikus címekről van szó, a Kr. u. 660 óta fennálló császári intézmény a mai napig a hagyományok megőrzésének egyik megnyilvánulása a modernizálásban élen járó Japánban. A trónra lépési szertartáson hagyományos császári öltözetet viselő pár a mindennapokban a nyugati királyi házak visszafogottan elegáns öltözködési mintáit követi, és igyekeznek szerény életvitelükkel is alázatosan szolgálni népüket. Naruhito már trónörökösként is különös figyelmet fordított a jótekonyságra, a fenntartható vízgazdálkodásra, és olyan, átlagemberekhez illő szabadidős tevékenységeket kedvel, mint a kocogás, kirándulás, hegymászás. Korábban hegedült, és azért váltott a brácsára, mert úgy gondolta, hogy a hegedű túl hivalkodó, vezető természetű hangszer. Minden császár uralkodásának kezdetén választanak (jelen esetben egy bizottság javaslatai közül a kormány) egy korszaknevet, amely egyben kijelöli az uralkodás irányvonalát,

illetve a közemberek ezen a néven illetik a császárt. A most kezdődő korszak neve *Reiva*, vagyis „szép harmónia”, és a két írásjegyet, amellyel e szót írják, a megelőző korszakoktól eltérően nem az évezredek kulturális befolyású kínai, hanem a japán klasszikus irodalomból választották. Abe Sinzō miniszterelnök szerint e korszaknév azt a reményteljes várakozást fejezi ki, hogy egy olyan „kultúra születik, amely összehozza és egyesíti az embereket, akik azt ápolják.”

Antal Gergely

Facebook

Újjáformált örökség

Idén október 19-én, szombaton tartották a Rokon Népek Napját a Nemzetek Házában a Reguly Társaság, az ELTE Finnugor Tanszéke és a Finnugor Népek Világkongresszusa Magyar Nemzeti szervezete közös rendezésében. A mostani ünnepet két messziről érkezett vendég tette gazdagabbá: Vera Kondratyeva keleti hanti népdal- és világzene-énekesnő, illetve Olga Kornijenko filmrendező Szentpétervárról. Vera Kondratyeva koncertjét az énekhangon és egzotikus dallamvilágon túl a hagyományos hanti hangszerek: doromb és a sámánokéra emlékeztető dob tette különlegessé. Vera erős, tiszta hangja tökéletesen visszaadja az általa énekelt népdalfeldolgozások szibériai dallamvilágát. Egyfajta küldetés ez, ahogy kis népének kultúráját a világzenével (egy férfi együttessel kiegészülve) a nagyközönség számára tolmácsolja a 21. században. Őt hallgatva megérthettük, milyen erővel bír a zene, amely kultúrákon átívelve befogadhatóvá tesz egy másik világot. A koncert után Olga Kornijenko *Medveóhajtás* című, szinkronizált dokumentumfilmjét nézhették meg az érdeklődők, mely szintén egy sajátos eseményt dolgozott föl: a hantik számára identitásformáló erővel bíró, medveáltozati szertartást, vagyis medveünnepet. A modern világtól már korántsem érintetlen hanti közösségek hosszú idő után összegyűltek, hogy fölevenítsenek egy őseiktől örökölt hagyományt. Az alakoskodó, kifigurázó játékok között immár teljesen 21. századi témák is szerepeltek: például az olajvállalat harca a földbirtokos hantival.

Egy-egy szép példáját láthattuk annak ezen az estén, hogyan lehet a kihívásokkal teli jelenünkben továbbadni és megőrizni azt az egyedi gazdagságot, amellyel minden nép rendelkezik a világon.

Antal Gergely

Ferenc gazdasága

Ferenc pápa találkozót hívott össze 2020. március 26. és 28. között Assisibe fiatal közgazdászok és vállalkozók számára. A „Ferenc gazdasága” című rendezvényt azzal a céllal hirdette meg, hogy *„hitre, nemzetiségre való tekintet nélkül a fiatal közgazdászok, vállalkozók olyan új világ építésén fáradozzanak, amely senkit sem rekeszt ki, tiszteletben tartja a környezetet, a teremtett világot és megfelel Isten tervének”*.

Az anyagi jólétet önként megtagadó szent nevét viselő pápa szerint *„Assisi Szent Ferenc a legkiválóbb példája a gyengék iránti gondoskodásnak és az átfogó ökológiának”*. Azt szeretné, ha a fiatal gazdasági szakértők egy olyan „közös egyezmény” kidolgozásának élére állnának, amely „az emberek és Isten tervének elvárásaira” válaszoló „új humanizmus” álmát segít megvalósítani. A rendezvényen 500, harmincöt évnél fiatalabb kutató, üzletember és ún. „changemaker” (az igazságos, fenntartható és befogadó gazdasági folyamatok előmozdítója) vehet részt. A nagy érdeklődés miatt a világ több országában is előtalálkozókat szerveznek.

Az esemény a Fokoláre Mozgalom számára azért is kiemelkedő jelentőségű, mert törekvéseiben egybevág Chiara Lubich közösségi gazdaságról alkotott elképzeléseivel. Nem véletlen tehát, hogy éppen október 4-én, Szent Ferenc napján vette kezdetét Loppianóban az immár tizedszer megrendezett LoppianoLab, amely a gazdaság, a kultúra, a kommunikáció, az oktatás és az innováció területén dolgozók műhelye. Bár a „megőrzés, fejlődés, innováció” koncepcióra épülő programok elsősorban az olasz közönséget célozták, a kétnapos rendezvény tematikája illeszkedik a márciusi találkozót előkészítő események sorába.

Kapás Orsolya

Città Nuova archiv

Új szakaszban Chiara Lubich boldoggá avatási ügye

Az olaszországi Frascatiban, a Szent Péter székesegyházban november 10-én, vasárnap 16:30-kor zárul le a Chiara Lubich életszentségét elismerő boldoggá avatási eljárás egyházmegyei szakasza. Ekkor tartja meg utolsó ülését az ügy vizsgálatára felállított bíróság, melynek élén maga a megyéspüspök, Raffaello Martinelli áll. E szakasz lezárásakor az összes aktát előkészítik, lepecsételik, és a Vatikánba küldik. Majdnem öt éven át tartott a vizsgálat, melynek során megismerték Chiara Lubich életét, erényeit, és meggyőződtek arról, hogy életszentség hírében állt, és ennek jeleit mutatta. Az aktákat a Szentek Ügyeinek Kongregációja fogja további vizsgálatnak alávetni.

2013. december 7-én – öt évvel Chiara Lubich halála után – kezdődött el a boldoggá avatási eljárás, amikor a Fokoláre Mozgalom hivatalos kérvényt nyújtott be erre vonatkozólag Frascati püspökének. Martinelli püspök 2015. január 27-én ünnepélyes megnyitó keretében válaszolt erre, és megindította a boldoggá avatási eljárást. Ferenc pápa az ünnepélyes megnyitóra küldött üzenetében megemlékezett a Fokoláre Mozgalom alapítója *„életének ragyogó példájáról, mindazokban, akik gazdag lelki örökségét őrzik”, és arra buzdított, hogy „Isten népével ismertessék meg az ő életét és tevékenységét, aki az Úr hívását befogadva új fényt lobbantott fel az Egyházban az egység felé vezető úton.”*

Reskovits Ágnes

Szeressétek egymást

Sorozatunk utolsó részében elértünk az evangéliumi szeretet legsajátosabb kíváncsiához: a kölcsönös szeretet parancsához. Ez már nemcsak az egyént szólítja meg, hanem a keresztény közösségnek szól. *Ha mi, keresztények, együtt éljük az evangéliumi szeretetet, és egymás felé azzal a szeretettel fordulunk, amellyel Jézus fordult felénk, akkor megvalósul az Egyház, a Szentháromság élete itt a Földön.* Ezúttal Pasquale Foresi atya, a Fokoláre Mozgalom társalapítója gondolatait hívjuk segítségül, hogy elmélyüljünk Jézus új parancsolatának értelmezésében.

► **Pasquale Foresi** //

Az elrejtett kincs, az evangéliumi igazgyöngy a kölcsönös szeretet. Vajon miért? Ez a következő hasonlattal világítható meg: amikor valaki egy távoli országba költözik, természetesen amennyire kell, alkalmazkodik a környezethez, de többnyire megőrzi saját szokásait és hagyományait, továbbra is az anyanyelvén beszél, úgy öltözködik, ahogy azt korábban látta, és hazája stílusában építkezik. Isten Igéje is, amikor emberré lett, alkalmazkodott a világ életmódjához, gyermekké lett, példás ifjú és munkás volt, de magával hozta hazájának életét. Azt akarta, hogy az emberek és a dolgok új módon rendeződjenek, az Ég törvénye, a kölcsönös szeretet szerint, ahogy a Szentháromság él.

(Chiara Lubich: *A szeretet művészete*. Budapest, 2008. 98. o.)

„Szeressétek egymást.” Ez a hivatása minden kereszténynek.

Elgondolkodtató, amit az első keresztényekről mondtak: „*Nézd, hogy szeretik egymást, egyik kész meghalni a másikért.*”

Lehetett látni tehát, hogy az egyik kész volt meghalni a másikért. Talán azért is volt ez így, mert az üldöztetések idején nem volt ritka eset, hogy valaki feláldozta életét a másikért. Mindenesetre tény, hogy a keresztények között látható volt a szeretetnek ez a mértéke.

Tőlünk általában senki sem kéri az életünket. Mégis mindig késznek kell lennünk odaadni. Egymás iránti szeretetünk tetteinek ebből kell kiindulniuk.

Fokozzuk a kölcsönös szeretetet! Így a mosoly vagy egy gesztus, egy szeretet-tett, egy szó, egy tanács, egy vélemény vagy testvérünk figyelmeztetése a megfelelő pillanatban kinyilvánítja a készségünket, hogy készek vagyunk meghalni értük. Legyen látható a szeretetünk, természetesen nem hiúságból, hanem azért, hogy meglegyen a lehetőség a tanúságtételre.

Mi is gyakran, mint az első keresztények, „keresztényietlen”, Isten nélküli világban élünk. Tanúságot kell tehát tennünk Jézusról, és ennek a legjobb módja, ha kölcsönös szeretetben élünk.

(Chiara Lubich: *A szeretet művészete*. Budapest, 2008. 111. o.)

Pixabay

Most lépünk tovább a felebaráti szeretettel kapcsolatos jézusi tanítás döntő mozzanatához. János evangéliumában találjuk, az utolsó vacsora elbeszélésében, amikor Jézus az egész Kinyilatkoztatás legszebb és legmagasztosabb tanításait fogalmazza meg: „Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.” (Jn 15,12 vö. 13,34). Itt már nem csak a szeretet tárgyáról van szó, hanem az alanyról is, aki szeret.

A felebaráti szeretet parancsának ebben az új megfogalmazásában az az elsődleges újdonság, hogy Jézus nemcsak azt mondja róla, hogy az első a parancsok közül – ahogy korábban az írástudónak válaszolva kifejtette – hanem azt, hogy ez az ő saját parancsa.

Abban az időben gyakran feltették a rabbinikus iskolákban a kérdést a rabbinak, hogy melyik a legelső a parancsolatok közül? És minden írástudónak, Izrael minden tanítómesterének megvolt erre a kérdésre a saját válasza, ezzel határozták meg teológiai, aszketikai, lelki és erkölcsi tanításuk szintézisét. Ezekből a normákból aztán a többiek ki tudták olvasni, hogy egy mester tanítványai melyik iskolához tartoznak. Ezek az iskolák mind gazdag tartalommal és komoly hagyományokkal bírtak. A Holt-tengeri ásatások során a kor teológiai és lelki iskoláinak igazi kincsesbányáira leltek.

Jézus tanítványai számára ezért különösen is fontos volt, hogy tudják, mi lelki és erkölcsi életük főszabálya, hogy hol találkozik az egyes emberben a kinyilatkoztatott tanítás és a gyakorlat, azaz milyen életmódot kell folytatniuk, amiről Jézus tanítványait felismerik, mint annak az égi kinyilatkoztatásnak a követőit, amit az egy és háromságos Isten rájuk hagyott. Jézus tehát az utolsó vacsorán mindezt átadja nekik, amikor saját parancsát megosztja és hozzá is fűzi: „Arról ismeri meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt.” (Jn 13,35).

János evangéliumának e mondata új megvilágításba helyezi azt, hogy mit ért Jézus a felebaráti szeretet alatt. Azt akarja, hogy úgy szeressünk, ahogy ő szeret. Nem elég tehát egyfajta szívéllyesség, vagy emberi szimpátia, nem elég se az érezhető érzelem, se a konkrét dolgokból és együttérzésből álló filantrópia. Még a tökéletes emberi szeretet annak minden árnyalatával sem elég. Úgy kell szeretnünk, ahogy Jézus szeret: emberi-isteni szívvel.

Azért ez az ő parancsa, mert ha ezt az elvet megvalósítjuk, akkor Isten fiaivá emelkedünk, felvétetünk a szentháromságos életbe.

Jézus parancsában ott van a kölcsönösség követelménye is. A felebarát iránti szeretetünk ezek szerint addig nem lesz tökéletes, nem lesz teljes, amíg nem éljük kölcsönösen Jézus más tanítványaival.

Ebben a megközelítésben az egész emberi természet új módon mutatkozik meg. Egyre világosabban kiderül, hogy szükségem van a felebaráttal való kapcsolatra: egyedül nem tudom megtartani a leginkább keresztény parancsot, csak közösségben tudom megélni, és teljes valójában megvalósítani.

És ahogy Jézus kinyilatkoztatása egyre világosabbá válik, az is kiderül, hogy emberi szeretetünk fel fog emelkedni, részesülni fog annak a szentháromságos szeretetnek a közösségében, ami a mennyországban van az Atya, a Fiú és a Szentlélek között, és aminek a Földön a legnyilvánvalóbb és látható megnyilvánulása az az emberi-isteni, háromságos szeretet, amivel Jézus tanítványai kialakítják az Egyház emberi-isteni közösségét.

„Erről ismeri meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok” – mondta Jézus. Ilyen szeretet nem létezhet a Szentlélek kiadása nélkül, anélkül, hogy Jézus lelkileg ne lenne a tanítványai között, akik így tanításának és a világban való karizmatikus jelenlétének tanúivá válnak. ///

Forrás: Pasquale Foresi: *Luce che si incarna*. Citta Nuova Editrice, Roma, 2014.
100–101 Fordította: Paksy Eszter

NOVEMBER

„Azokkal, akik örülnek, örüljetek, s a sírókkal sírjatok.”

(Róm 12, 15)

Pál apostol bemutatja a római keresztényeknek, hogy micsoda nagy ajándékot adott Isten az emberiségnek Jézusban és a Szentlélek kiáradása által. Azt is megmutatja, hogyan felelhetnek meg a kapott kegyelemnek a kapcsolataikban, főként egymással, de mindenkivel.

Pál arra hív, hogy ne csak a velünk azonos hitet vallókat szeressük, hanem az evangélium szerint minden embert, mert a hívők szeretete nem ismer határokat, és nem korlátozódhat csupán néhányakra.

Érdekes, hogy első helyen említi az örömet, hogy ebben osztozzunk testvéreinkkel. Aranyszájú Szent János egyházatya szerint ugyanis az irigység épp az örömben való osztozást nehezíti meg, nem a fájdalomban való együttérzést.

Talán túl nehezen járható ez az út, megmáshatatlan ez a csúcs? Azért lehetséges mégis, mert a hívőket Krisztus szeretete készíti erre, tőle senki és semmi el nem szakíthatja őket (vö. Róm 8,35).

„Azokkal, akik örülnek, örüljetek, s a sírókkal sírjatok.”

Pálnak erről a mondatáról Chiara Lubich így írt: „Ahhoz, hogy keresztény módon szeressünk, egyé kell válnunk minden testvérrel [...]: a lehető legmélyebbre kell merülnünk a másik lelkében; valóban meg kell értenünk a gondjait, az igényeit, osztoznunk kell szenvedéseiben, örömeiben; meg kell hajolnunk a testvér előtt, bizonyos módon a testvérré, a másikká válni. Ez a kereszténység. Jézus emberré vált, egyé vált velünk, hogy bennünket Istenné tegyen. Ily módon a felebarát valóban érezheti, hogy megértjük és fölemeljük.”

Arra hív, hogy „bújjunk bele a másik bőrébe”, mert ez a hiteles szeretet konkrét kifejeződése. Talán az anyai szeretet a legjobb példa arra, hogyan lehet megélni ezt az Igét: az édesanya ítéletek és előítéletek nélkül tud osztozni gyermekének örömeiben, vagy együtt sírni vele, ha szenved.

„Azokkal, akik örülnek, örüljetek, s a sírókkal sírjatok.”

Van egy titka annak, hogy ilyen mértékben tudjuk megélni a szeretetet, és ne zárkózunk be saját aggodalmaink, érdekeink, saját világunk korlátai közé: erősítsük meg az egységünket Istennel, Vele, aki a Szeretet forrása. Azt mondják ugyanis, hogy a fa lombkoronája általában annyira terjed ki, amennyire a gyökerei. Velünk is így lesz nap mint nap, minél mélyebbre jutunk az Istennel való egységben, annál inkább vágyunk majd arra, hogy megosszuk a mellettünk lévő örömet, és osztozzunk fájdalomokban. Megnyílik a szívünk és egyre inkább képesek leszünk befogadni, amit a mellettünk lévő testvérünk megtapasztal az élet jelen pillanatában. A testvér iránti szeretet pedig segít, hogy egyre bensőségebb kapcsolatba kerüljünk Istennel.

Ha így élünk, változást fogunk átélni magunk körül, kezdve a családi kapcsolatokon, az iskolában, a munkahelyen, a közösségben, és hálával tapasztaljuk majd, hogy az őszinte és ingyenes szeretet előbb vagy utóbb visszatér és kölcsönössé válik.

Ez volt a tapasztalata egy keresztény és egy muszlim családnak is, akik megosztották életük nehéz és reményteljes pillanatait is. Tatiana és Paolo a végsőkéig mellette volt a súlyos beteg muszlim apukának, Bennek, és feleségének, Basmának és két gyermeküknek. Basma a férje halála miatt végtelen fájdalommal, de mégis képes volt arra, hogy keresztény barátaihoz hasonlóan egy másik súlyos betegért imádkozzon Mekka felé fordított szőnyegén. „A legnagyobb öröm számomra – mondta –, hogy egyetlen test tagjai vagyunk, és mindannyiunk számára a másik java a fontos.”

/// Letizia Magri

1 Ch. Lubich, A kölcsönös szeretet: az egység lelkiségének központi magva, ortodoxok találkozáján elhangzott beszéde Castel Gandolfóban, 1989. március 30.

Az Ige vezet

Szeptemberben egy új szakasz kezdődött az életemben, ugyanis két év loppiánói tartózkodás után, ahol a Papi Iskolában dolgoztam a testvérekért, most a római papi fokolárban folytatom életemet. Ebben a változásban is az Ige segített a Jóisten útján járni, a testvéreimet szeretni, és közösséget építeni.

Az első római napomon még egyedül vagyok. Hubertus, akivel egyelőre ketten leszünk, egy konferencián van a hétvégén. Ma igyekszem szép rendet tenni idehaza, mosok, ablakot pucolok. Egyedül vagyok, mint annak idején Silvano atya, akiről a mi fokolárunkat elnevezték. Ő évekig, én most csak két napig. Többen tudják, hogy megérkeztem, becsöngetnek, ki segít, ki segítséget kér. Egy fiatal paptestvért kísérek valahová. Kérdezek valamit, amire gyors, rövid válasz érkezik. Újra kezdeményezek, ismét egy kurta válasz. Érzem, hogy formálódik bennem az ítélet: ő a fiatalabb, jobban beszél olaszul, ha akar valamit, kérdezzen ő! De megszólít az Ige: hogyan akarod őt bátorítani? Csak egy kicsit kell erőlködnöm, és a Lélek segít olyan kérdést föltenni, amiről a paptestvér szívesen beszél, és máris elindul a párbeszéd. A római életünkben a főlemelő programok között sok egyszerű teendőm van: bevásárolok, főzök, mosogatok, szépen szétválogatom és leviszem a szemetet, takarítok, és ami napról napra adódik. Mindez alkalom arra, hogy a testvéri közösséget építsem. Gyakran gondolkodok

arra, hogy jó lesz-e úgy, ahogy magamtól csinálnám? S van, amit másként kell csinálnom, hogy az jobban a testvérek örömeire legyen. Mindennap többen is jönnek hozzánk, általában sikerül örömmel fogadnom, megkínálnom őket, de a nyelv miatt fásrasztó is ez. Egész más egy brazil, egy koreai vagy egy kameruni testvérral beszélgetni. Minden pillanat személyes szeretetet kér. Sokat segít az Ige, hogy ne várjam, hanem igyekezzek adni a szeretetet. Ne maradjak közömbös, hanem őszintén érdeklődjek. Körülbelül kétnaponta részt veszek valamelyik közösség találkozóján. Időnként jön a kisértés, hogy meghúzódjak egy sarokban. De az Ige arra hív, hogy odalépjek, érdeklődjek, bátorítsak. Tegnapelőtt láttam egy idősebb hölgyet tolokocsiban. Odaültem mellé, elkezdtünk beszélgetni. Fokolarina, aki sok helyen szolgált, komoly evangelizációs tapasztalat van mögötte. Négy éve hirtelen erős, szokatlan fáradtságot érzett. Másnap elkísérték az orvoshoz, majd kórházba, a harmadik nap már nem tudott fölkelni, négy nap alatt járásképtelenné vált. Derűsen mesél minderről, és hogy így is sokat tud segíteni a konyhában ülve, meg tud hallgatni embereket, a társai naponta elviszik szentmisére – és innentől már engem kérdezett, engem hallgatott...

Micsoda kincset ismerhettem meg általa!

Ez az új élethelyzet gyökeres változást hozott az életemben. Róma tényleg nagyváros, és mi egy forgalmas csomópont közelében lakunk. Óriási zaj, rengeteg szemét a járdán, sok furcsa kinézetű ember, a nagyváros idegensége... Elveszek itt? Igen, főleg az első napokban éreztem így. „Elfogadás, türelem, szolgálatkészség, irgalom” – az Ige adott nap mint nap erőt, hogy ne félelemmel menjek az utcára, hogy ne ítélkezzem. Ahol lehet, próbálok köszönni és megköszönni: bolt, jegyárus, bejáratok, lépcsőházak – mindennap sok lehetőség. Indulás előtt igyekszem egy kicsit olvasni az igemagyarázatból, vagy legalább fölidézni ezeket a gondolatokat. Sokszor megtapasztalhattam már, hogy a kölcsönös szeretet átforgat bennünket, igazi közösséget teremt és tényleg odavonz másokat is. Ebben a nagyvárosban a fokolár-közösségek tényleg oázisok. Jó odatartozni, de ahogy egyre többeket megismerek, látom, hogy mindenki éppúgy megküzd önmagával és a körülményekkel, mint én magam is. És ha meg tudjuk osztani a tapasztalatainkat, ha bátorítjuk egymást, nem vagyunk elveszettek, sőt, remény forrása lehetünk sokak számára.

/// Jávorka Lajos

DECEMBER

„Legyetek hát éberek, mert nem tudjátok, melyik órában jön el Uratok.”

(Mt 24,42)

Pixabay

Máté evangéliumának ebben a fejezetében Jézus felkészíti tanítványait végső visszatérésére, amely váratlanul jön el. Az ő kora is tele volt gonddal, háborúval és mindenféle szenvedéssel. Izrael népe az Úr közbelépésében remélt, aki majd véget vet a sírásnak. A várakozás tehát nem volt félelmetes, hanem inkább megkönnyebbülést jelentett, a megmentés napjának eljövételét.

Jézus itt egy nagy titkot tár fel: éljük jól a jelen pillanatot, mert olyankor tér majd vissza, amikor munkában leszünk, és lekötnek a mindennapok, amelyek miatt a jövőn aggodalmaskodva gyakran megfeledkezünk Istenről.

„Legyetek hát éberek, mert nem tudjátok, melyik órában jön el Uratok.”

Legyetek éberek: ez meghívás, hogy járjunk nyitott szemmel, ismerjük fel Isten jelenlétét a történelemben, a mindennapokban, és segítsük a sötétségben élőket, hogy rátaláljanak az élet útjára. Nem ismerjük pontosan a napot, hogy mikor érkezik Jézus, ezért a keresztények állandó várakozásban élnek. Ez arra bátorít bennünket, hogy teljességgel éljük meg a jelen pillanatot, a mai napon szeressünk, ne a jövőben, bocsássunk meg most, és nem később; a valóságot éljük máris, nem majd, amikor időt találunk rá az amúgy is zsúfolt naptárunkban.

Chiara Lubich így elmélkedik erről az Igéről: „Megfigyelted-e már, hogy általában nem éled az életet, hanem vonszolod, valamilyen jövőre várva, amikor majd elérkezik valamiféle szépség? Az igazság az, hogy a szép jövőnek el kell érkeznie, de nem úgy, ahogy képzeled. Valami isteni ösztön arra késztet, hogy várj valakit vagy valamit, ami elégedettséggel tölt el. Esetleg valami ünnepnapra gondolsz, vagy szabadidőre vagy valami különleges találkozásra, de amikor ez elmúlik, mégsem leszel teljesen boldog. Újra csak visszatérsz az egyhangú és bizonytalanul megélt hétköznapiokba, és állandóan vársz valamire. Igazság szerint az életben, és a te életedben is eljön

az az elkerülhetetlen pillanat, amikor eljön az Úr, és szemtől szembe találjuk magunkat vele. Ez az a »szépség«, amelyre öntudatlanul is várunk, mert boldogságra vagyunk teremtve. És teljes boldogságot csak Ő tud adni nekünk.”¹

„Legyetek hát éberek, mert nem tudjátok, melyik órában jön el Uratok.”

Az Úr eljön természetesen mindannyiunk életének a végén, de már most felismerhetjük őt, megünnepelhetjük és osztozhatunk benne, mert valóságosan jelen van az Eucharishtiában, meghallgathatjuk és élhetjük, mert jelen van az Igéjében, befogadhatjuk őt minden testvérben és hallhatjuk a hangját a lelkiismeretünkben.

Az élet mindig nagy kihívások elé állít, és ott a kérdés bennünk: „Mikor lesz már vége ennek a szenvedésnek?”

Nem várhatjuk tétlenül az Úr eljövételét. Minden pillanatot ki kell használnunk, hogy minél hamarabb eljőjön az Isten Országa, megvalósuljon a terve, a testvériség. Minden kis tett, amely szeretetből fakad, minden apró figyelmetség vagy mosoly folyamatos és termékeny várakozással alakítja az életünket.

Paco kórházi lelkész Spanyolországban. Sok idős, súlyos betegségben szenvedővel találkozik. Ezt mondja: „Bekopogtam az egyik idős beteghez, aki csúnyán és fennhangon szokott beszélni a hit ellen. Egy pillanatra elbizonytalanodtam, de aztán Isten szeretetéről akartam tanúságot tenni. Beléptem hozzá, amennyire csak tudtam kedves mosollyal, és a szentségek szépségéről kezdtem beszélni. Megkérdeztem, hogy szeretne-e ezekhez járulni. »Hát pesze!« – hangzott a válasz. Meggyónt, megáldozott és fölvette a betegek szentségét. Ottmaradtam nála még egy kicsit. Derűs és nyugodt volt, amikor eljöttem, a lánya pedig, aki ott volt vele, nagyon elcsodálkozott.”

/// Letizia Magri

¹ Ch. Lubich, *Az élet igéje* 1978. december

Hétköznapi misszió

Kell-e törekednie egy nagymamának arra, hogy el ne felejtse elújságolni a sarki fűszeresnek is első unokája születését? Egy szerelmesnek megterhelő feladat-e, hogy az eljegyzéséről hírt adjon barátainak? Kell-e kérlelni a gyerekeket, hogy megmutassák egymásnak a karácsonykor a fa alatt talált ajándékokat? Az én életemben is az Istennel eltöltött intim, örömteli és fényes percek egyik gyümölcse, elválaszthatatlan velejárója, hogy az örömhírt továbbadom. Vidéken élek és sokat utazom vonaton, ahol többnyire dicsőítő zenét hallgatok és Jézus jelenlétének örömeiben vagyok, más szóval imádkozom. Az alábbi találkozások mindegyike a vonatról leszállva történt.

Az egyik legrégebbi magyar pénzintézet vezetőivel siettem üzleti tárgyalásra ezen a reggelen. Harmadik kör, tízmilliós megbízás. A Vérmezőn leszólított egy hajléktalan. Bár tudtam, hogy el vagyok késve, valami, vagy inkább Valaki arra indított, hogy hosszasan meghallgassam. Ezután jól átötlettem Józsit, egymás vállán sírtunk. Imádkoztam érte az üszkös lábára téve a kezem, adtam neki annyi pénzt, amennyit még soha nem kapott senkitől, konkrétan üres lett a pénztárcám. Miután tele boldogsággal elváltam Józsitól, pár lépéssel később két galamb szállt fel a két oldalamon, szinte függőlegesen. Az üzlettársam eléggé nehezelt, hogy egy ilyen fontos találkozóról elkéstem: 15 perccel később érkeztem az egyórás megbeszélésre. Mégis úgy éreztem, a helyemen vagyok, és a tárgyalás is nagyon jól ment. Pár nappal később Józsi elhatározta, hogy megváltoztatja az életét, bevonult elvonóra Sümegen. Később Attila barátommal találtunk neki szállást és munkát, vettünk neki Bibliát, amibe kérte, hogy írjunk neki személyes gondolatokat.

Tatától Kelenföldre a vonaton egy hatvanas nő végig őrzöngi az utat a telefonban. Hülyék az emberek, elege van. Ez az én emberem, érzem magamban, de le kell szállnom. Még mindig őrzöng. Leszálllok. Ő is egy másik ajtón. „Jézus, ha van dolgom ezzel az emberrel, add, hogy egymás mellé kerüljünk a lépcsőn és tegye le a telefon.” Pont egyszerre érünk a lépcsőhöz, és abban a pillanatban leteszi a telefont! Átkarolom. – Testvér, nyugodjon meg, Isten nagyon szereti, minden oka megvan az öröme! – mondom neki. Fülig ér a szája! – Ha mindennap ilyeneket hallgatnék, az is lennék – mondja. Megáldom. Boldogan elhalmozom minden jóval. „Mámorosan” válunk el...

Egy csoszogó hajléktalan mellett megyek el Kelenföldön. Átkarolom. – Jézus nagyon szereti! – mondom, és adok neki ötezer forintot. Le van döbbenve. – Maga csak úgy ad nekem ennyi pénzt? – kérdezi. – Nem csak úgy! Hogy tudja, hogy Isten mennyire szereti! – válaszolom. – A Nap is ajándékként süt – mondom még neki elválóban.

Tatán az állomáson odajött hozzám egy hajléktalan. Az este gondosan

összekészítettem egy nagy doboz felvágott, megpuolt gyümölcsöt, zöldséget. Örültem, hogy reggel nem felejtettem a hűtőben. Tegnap még nem tudtam, hogy Jézusnak készítettem. Áldások és vállsimogatás mellett adom oda neki.

Kelenföldön egy koldust meghívtam reggelizni. Ő választott enni, inni. Két boltba is bementünk, s ő választotta ki mit kér enni, inni. Végül imádkoztam érte. Nagyon meg volt hatva.

Egy alkalommal Rómában voltam, s ott is leszólított egy hajléktalan nő. Pénzt kért. Adtam neki öt eurót és kérdeztem, hogy tudja-e, hogy Jézus nagyon szereti. Felcsillant a szeme, elmosolyodott és azt mondta, hogy igen, egyik barátnője mondta, hogy újjá fog születni. Elmondta, hogy rákos. Kérdeztem, hogy imádkozhatom-e érte. Nagyon örült. Megkérdeztem a nevét, aztán rátettem a kezem, és úgy kértem Giuseppinának lelki, fizikai egészséget, és hogy a Szentlélekben újjá tudjon születni. Hű de boldog volt! Meg én is! Olyan jó, hogy a misszió ilyen egyszerű!

Karácsonyi születés

► Kollár Gabriella //

Tíz évvel ezelőtt, 45 évesen várandós lettem a hatodik gyermekünkkel. Amikor a gyerekek megtudták, először megdöbbentek, aztán tudomásul vették, hogy ilyen „öregen” is lehet még kisbabája valakinek és kezdték befogadni az új családtagot. Vitatkoztak rajta, fiú legyen vagy lány, hol legyen a helye...

A babát februárra vártuk. Adventben már egyre többet görcsölt a pocakom, de próbáltam

veszélyeztetett kismamaként is megtenni értük mindazt, amit eddig, ne érezzék hátránynak a vállalásunkat. December 23-án a szokásos feszültség van bennem: nem leszek kész időben. Nagylányunk elsőéves az egyetemen, persze tanul, vizsgaidőszak van, a többiek játszanak, örülnek egymásnak. Már nagyon görcsöl a hasam, érzem, le kellene pihenni, de nem szólok, majd csak meglesz minden.

A terasz asztala már tele süteménnyel, a bejglis elkészültek. Be van gyúrva a mézeskalács-tészta, már csak formázni és sütni kell, ezt már átveszik a gyerekek. Jókat beszélgetnek közben.

Másnap még befejezem, amit kell, díszítünk, délután betlehemezés a templomban. Két gyerekem is szerepel idén, meg kell őket nézmem. Szerencsére van délutáni főpróba, átmegyek, hátha az éjféli misére nem jutok el. Ebben az évben vendégeket is hívtam szentestére, ami különlegesnek számít, nem szoktunk. Barátaink jönnek át Kapolcra. Az előadáson találkozunk a templomban. Együtt megyünk haza, ahol már az előre megterített asztal vár. Háziasszony vagyok, nem ülök le, hozom az ételt, utolsó simítások, minden rendben. Kezdődhet a vacsora. Kilencen üljük körül az asztalt. A párom felolvassa a Bibliából, a szokásos liturgia: méz, alma, fokhagyma mindenkinek. Koccintunk, de nem iszom, megyek a vacsoráért, tálalok, kínálok, izgulok, hogy mindenkinek jó legyen. Csengetnek az angyalok a nappaliban. A legkisebb nyolcévesünk szalad, a többiek utána. Szép lett a fa és körülötte az ajándékok. Énekelünk, boldog karácsonyt kívánunk. Végre leülök gyönyörködni. Mi ez? Elönt valami melegség. Nem csak belül, kívül is. Nem veszi észre senki, mindenki csomagot bont, lesi mit kapott, hogyan reagál a másik az ő ajándékára. Fölmegyek a fürdőszobába: elöntött a vér... Tudom, hogy nagy baj van. Lepényleválás. A negyedik gyermekemnél már volt részleges, tudom, mi a következmény. Próbálok higgadtan gondolkodni. Az életünk forog kockán, nem sok időm van. Letusolok, felöltözöm, a legszükségesebbeket összepakolom és szólok a férjemnek, hogy be

kell mennünk a kórházba. Rám néz, nem szól semmit, megsimogat és indul az autóért. A gyerekeket megnyugtatom, hogy nincs semmi baj, de be kellennem, hogy megvizsgáljanak, mert a baba nem érzi jól magát. Apa mindjárt jön haza és remélem én is. Szorosan megöleljük egymást egyenként, de igyekszem kerülni a pánikot. Barátainknak pár szóval elmondom, mi a helyzet, és nyugtatom őket is. Jó, hogy itt vannak, így nyugodtabban hagyjuk itt a gyerekeket.

Elindulunk. Nagy pelyhekben esik a hó. Gyönyörű. A szembeszomszédok söpri a havat a házuk előtt. Jól megnézem őket, integetek... az utcának is. Ki tudja, látom-e még. Nem félek, csak a kicsi miatt vagyok aggódó. Simogatom, nyugtatom. Bocsánatot kérek tőle, hogy nem figyeltem rá jobban.

Beérünk a kórházba. Szerencsére két kilométer csupán és az első emelet a szülésház. Nem telik el negyedóra az indulástól, és már vizsgál is az ügyeletes szülésznő. Látom, hogy ideges lesz. Hívja az orvost. Nem ismerem. Persze, ünnep van, ilyenkor gyakran van „idegen légiós”. Ő is megvizsgál. Érezhetően nő a feszültség, mindenki kapkod. Aláíratnak velem két nyomtatványt. Az orvos magyaráz. Láthatóan megnyugtatta, hogy együttműködőnek talál. Nagyon szomjas vagyok. Eszembe jut, hogy nem ittam egész délután. Még a borom is ott maradt a vacsoraasztalon, annyira koncentráltam arra, hogy minden rendben legyen. Megkérdem reménykedve, de meg sem lep a válasz: műtét lesz, nem ihatok egy kortyot sem. A tudattól még gyötrőbb a szomjúság. Betolnak a műtőbe. Közben már az anesztes is megérkezett. Bemutatkozik. Nagyon kedves, elmondja, hogy mi fog történni. Beadja a gerincembe az érzéstelenítőt. Nagyon fáj. Közben mesél, próbálja elterelni a figyelmem. Az ágyam végénél már nagy a nyüzsgés. Megérkezett a készenlétes orvos is. Még nem hat az érzéstelenítő, érzem, amikor felnyitják a hasam. „Úristen, nagyon vérzik!” – hallom, de egyre távolodik a hangzavar, a ketyegés és csipogás... minden. Már nem vagyok szomjas, nem fáj a hasam, átjár valami édes érzés...

Átélem, ahogy izgulnak értem a műtőasztalnál. Szinte látom a gondolataikat. Bennük vagyok. Egyek vagyunk! Segíteni akar mindenki.

– „Nem találom a gyereket!” – mondja rémülten az ügyeletes orvos. – Nincs pulzusa! Kapjátok ki belőle a gyereket, majd mi visszahozzuk! – szól a fejemenél az anesztes. Szeretném megnyugtadni őket, hogy minden rendben, ne aggódjanak, jól vagyok, sőt már azt is tudom, a babával is rendben lesz minden. Megszűnik a tér és az idő, mert miközben ezek történnek, egyidőben beszélgetek Valakivel, aki azt válaszolja a ki nem mondott kérdésemre, hogy ne féljek, a kisfiammal nem történhet semmi baj. Vigyáznak rá, mert küldetéssel jön. Boldog vagyok. Átjár a tudat, hogy a világon minden EGY és semminek nincs értelme ezen az EGYségen kívül. Össze vagyunk kötve a lelki köldökzsinórral, egymásra vagyunk utalva, mint a labirintusban a turisták. Jól érzem magam, nem vágyom vissza.

Amikor felébredek a műtőasztalon, hirtelen fájni kezdek. A csecsemős nővér be akarja hozni a kisfiamat, hogy megnézhessem, de rákiabálnak, hogy menjen ki, mert nincs rajta sapka. Nem az fáj a legjobban, hogy nem láthatom, érinthetem a kisfiamat, hanem hogy valaki jót akar és durván leállítják. Elillant a harmónia, amiből pár perce jöttem.

Kitolnak a folyosóra, ahol a férjem izgulta végig ezt az órát. Nagyon meg van hatódva. Ő látta, amikor kihozták a műtőből. Kisfiú. Azt mondja, nagyon szép, erős baba. Inkubátorba tették és a koraszülött mentőt várják Veszprémből, mert éretlen még a tüdeje, lélegeztetni kell. Nem ijedek meg, hoztam magammal a bizonyosságot, hogy nem lesz semmi baja. Azért jó lett volna látni! Megölelni. Ismerkedni. Olyan gyorsan történt minden. Megvárjuk még, amíg fiunkat elviszi a mentő, aztán elbúcsúzunk, hiszen otthon már izgulva várják a híreket a gyerekek és a fogadott nagyszülők. Van min elgondolkodnom az őrzőben. Életem legvalóságosabb szentestétjét éltem át együtt Máriával és a Kisjézussal, betekintést nyerve a Szentek Szentjébe.... ///

Mit tanulhatunk az élsportolóktól?

A sportpszichológia tudománya, melynek egyik fő témája, hogy hogyan és mitől sikeres egy sportoló, rengeteget merített kiemelkedő sportolók tapasztalataiból. Keresztényként rátekintve ezekre a sportolói tapasztalatokra, az a megfigyelésem, hogy a sportban és a lelki életben való előrehaladás több ponton kapcsolható egymáshoz. Néhány kiragadott jellemzőt osztok meg most élsportolókról, ami a lelki úton is segítségünkre lehet.

► Smohai Máté

Egy irányba mutató döntések

A sikeres sportoló rengeteg olyan döntést hozott az élete során, amelynek köszönhetően sikeres lett: éveken át iskola után edzésre ment, akkor is, ha fáradt volt; hétvégi kiengedés helyett versenyre járt; a kötelező edzőmunkán felül plusz edzéseket végzett; amikor a társai leeresztettek, ő gyakran akkor is tartotta a szintet, az intenzitást. A tengernyi döntés egy irányba mutatott,

s előtérbe helyezte a választott területet a többi (vagy épp a kényelem) rovására. Volt olyan sportoló, aki olimpiai bajnok akart lenni, de a kérdésre, hogy melyik három terület a legfontosabb az életében, a sport nem szerepelt a válaszában. Nem fog tudni kiemelkedni az, akinek a haverok, a család és a furulyázás is huzamos időn át fontosabb, mint a sport. Senki sem lesz jó szakember úgy, ha alig foglalkozik az adott szakmával. Nehéz stabil házastársi kapcsolatot építeni és fenntartani, ha

Pixabay

konkrét döntési helyzetekben, pl. egy szabad este eltöltésének tervezésekor a (házastársunkkal nem közös) sport, a haverok, a pihenés, a szórakozás rendre fontosabbnak bizonyul a párkapcsolat ápolásánál. Bármely területen való komoly előrehaladás sok lemondással jár, ezért komoly elköteleződés nélkül nem megy. A stabil elköteleződés pedig csak úgy működik, ha világosak a prioritások. Kobe Bryant, a 2000-es évek legjobb kosárlabdázója visszavonulásakor ezt így fogalmazta meg Oscar díjas, „Kedves kosárlabda...” c. kisfilmjében: „...Kértem, hogy hajtsak; én adtam az életem.” Ezt a világos prioritási sorrendet vélem felfedezni Chiara Lubich esetében is, például amikor egy pap arra kérte őt, hogy imádkozzon érte fél órát, és erre Chiara azt válaszolta, hogy egész nap imádkozni fog. Fülemben csengenek válogatott edzők szavai, amikor kifejezik, hogy az ilyenfajta elköteleződést keresik nagyítóval a sportolók ezrei között...

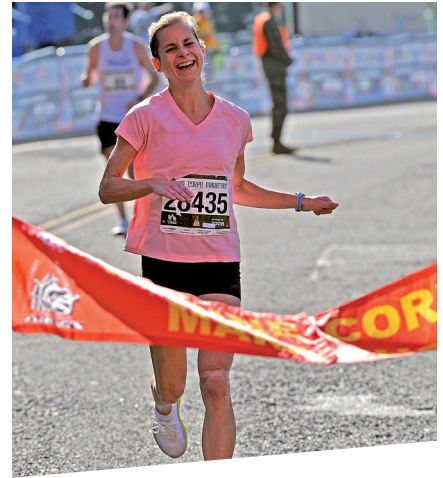
Versenyszellem, küzdőszellem, tűz

Világos, hogy általában többre viszik a sportban azok a sportolók, akikben jobban „lobog a tűz”, de a küzdőszellem áldásos hatásainak érvényesüléséhez nem feltétlenül másokat kell legyőzni. Az egyik legtalálóbb példa erre Kieren Perkins, többszörös olimpiai bajnok úszó hozzáállása: „Mindig magammal versenyzek, hogy javítsak a teljesítményemen. Aztán, hogy néha így világrekordot döntök, a folyamatot tekintve csak hab a tortán. A saját teljesítményem javítása a cél, nem feltétlenül a világrekord.” Ez a hozzáállás többek között azt is eredményezi, hogy az ellenfelek miatti aggodás és a kívülről jövő zavaró elvárások egyszerűen elvesztik negatív, visszahúzó hatásukat. Ahogy egy NBA kosárcsapat erőnléti edzője fogalmazott: „Minden edzésen vagy fejlődsz vagy visszafejlődsz.” A lelki életben is épp így működik,

számomra nagyon ide kötődik, amikor Chiara Lubich Isten akaratának követésére buzdítva mondja, hogy: „*ma jobban, mint tegnap*”, valamint hogy „aki nem előre felé megy, az hátrafelé”. Ritka az a sportoló, aki különösebb cél nélkül küzd, edz és hajt, sok esetben lemondva az élet egyéb örömeiről, elvise a lemondások okozta hiányérzetet. A sportolók célja gyakran a győzelem, bajnoki cím stb. megszerzése. A keresztényeknek is vannak céljai: az üdvösség, az égi kincsek gyűjtése, a felebarátoknak Isten felé segítése, a Mennysország építése itt a Földön stb. Nem lehet nem észrevenni a különbséget azok között a sportolók között, akik egy-egy edzésen vagy versenyen „csak úgy ott vannak, reménykedve a sikerben” és akiknek világos céljaik vannak, egyértelmű számukra, hogy azok eléréséhez azon a napon mire van szükség, pl. az edző által kiadott feladatok maximális szintű teljesítése, majd a minőségi regeneráció (pihenés) otthon.

Kiválóságra törekvés

A kétezres években nagy sikereket elérő Manchester United focicsapat sztárja, Paul Scholes egy sérülés utáni rehabilitációját végezte. Fontos volt, hogy lassan újra elkezdjen mozogni, de a felnőtt csapatnak azokban a hetekben nem voltak edzései. Ezért a csapatorvos elintézte, hogy részt vehessen a 16-17 évesek edzésén. Elégedetlenkedés helyett a játékos minden tekintetben extrát nyújtott az edzés minden egyes periódusában: labda nélkül ő mozgott messze a legtöbbit, rengeteg gólpasszt adott, gólokat lőtt, és minden egyes feladatot, futást ő nyert bemelegítéskor is, és az edzés végén is. Scholes számára ez volt a legtermészetesebb dolog világon: mindennap azért jött, hogy harcoljon, hogy kitűnjön, és hogy bizonyítson magának újra és újra. Számára a kiválóság szokás volt, nem kapcsolgatta be és ki. A közös edzések után az ifiedző összehívta a

játékosait, és felhívta a figyelmüket arra, hogy mostantól pontosan tudhatják, hogy milyen színvonal szükséges a Manchester United első csapatába való bekerüléshez. Erre a kiválóságra buzdít Chiara Lubich a lelki életben, amikor arról beszél, hogy igyekezzünk szentté válni, s hogy minden tettünket ennek fényében vizsgáljuk meg: segíti-e a magam (és a másik) szentté válását. Ez nem egyfajta elitizmus vagy kivagyiság, hanem annak a vágya, hogy minél inkább a legjobb önmagunk legyünk. A sportpszichológián belül létezik az ún. „elsajátítás-alapú” megközelítés, melynek lényege nem elsősorban a győzelmek szállítása már rövid távon is, hanem inkább a folyamatos fejlődés abba az irányba, amelybe a sportoló a saját adottságai és képességei szerint haladhat. Ebben a megközelítésben tehát életperspektívában tekintünk a játékosra, és azon dolgozunk közösen, hogy önmaga legjobb verziójává válhasson. Sokszor mesélik sikeres sportolók, hogy mindegyikükük életében akadtak olyan személyek – ha csak egy találkozás erejéig is – akik tényleg hittek bennük, meglátták bennük a lehető legjobb verziót, akivé válhatnak. Óriási ereje lehet egy-egy ilyen pillanatnak az ember életében, lendületet adhat a további úton. Tekintsünk hát ilyen szemmel egymásra, gyermekeinkre, önmagunkra, és higgyük el, hogy Isten is így tekint ránk. ///

Egy kertben több virág

A testvérekről

Testvérnek lenni az egyik leghosszabb emberi kapcsolatunk, hiszen születésüinktől vagy néhány éves korunktól kezdve elkísér, ugyanakkor konfliktusokkal terhelt, mert bár egy tőről fakadtunk, nagyon különbözőek lehetünk. A szülők azonban sokat tehetnek a jó testvéri kapcsolat megalapozásáért.

► Visy Petra

Az első baba érkezésekor minden szem, fül, gondolat rá összpontosul: kislány vagy kisfiú, mi legyen a neve, kire fog hasonlítani, milyen szülők leszünk és így tovább. Ám amikor a második csöppség van úton, másképp várakozunk. Egyrészt már van tapasztalatunk gyerekről, szülőségről, nevelésről. Másrészt van egy pár hónapos-éves, óvodás-iskolás, netán kamaszkorú gyerekünk, aki aktuális életkorának megfelelően igényel bennünket. Így törvényszerű, hogy nem ugyanúgy készülünk. És van egy új, nagyon fontos feladatunk: nem csak magunkat és párunkat készítjük a pici érkezésére, hanem a nagyobb gyerekünket is a testvérségre.

Hogyan készítsünk fel egy elsőszülöttet?

Legyen akárhány éves a gyerekünk, beszélnünk kell vele arról, hogy kistestvére érkezik. Egy 15 hónaposnak is el lehet mesélni, hogy milyen, amikor új családtag érkezik a családba, aki kezdetben nagyon pici, sokat sír, sokat alszik, de később tudnak majd együtt játszani, kalandozni, és a kis családunk ugyanilyen szeretetteljes, csak picit nagyobb lesz. Rajzolás, közös játékok, spontán mesélések révén közelebb kerülhet a leendő nagytestvérhez a

gondolat. Ha pedig már nagyobb gyermekünk mellé érkezik a testvér, szintén nagyon fontos beszélgetni róla: mi változik, mire számíthat, miben tud majd ő is segíteni, mi marad ugyanúgy, mint eddig. Minden előkészület és odafigyelés ellenére a testvér megszületésekor – és még inkább hazaérkezésekor – hallhatunk olyanokat, hogy: „Vigyétek vissza a kórházba! Nekem nem kell kistestvér! Miért nem dobjuk ki a kukába, ha ennyit sír?!”. Ilyenkor el kell magyarázni neki, hogy annak idején őt sem dobtuk ki a kukába vagy vittük vissza a kórházba, mert őt is nagyon szerettük, ahogy a kistestvérét is. Erőltetni semmiképpen sem érdemes a kapcsolódást, hiszen az könnyen ellenállást válthat ki a teljesen új helyzetbe került gyermekükből. De hát nem csoda, hogy így van! Gondoljuk csak el, hogy az addig idillikus, anya és apa osztatlan figyelmében és szeretetében sütkérező elsőszülöttnek egyszer csak társa akad, akivel így vagy úgy, de mégiscsak osztotnia kell mindezen. Csöppet sem könnyű helyzet. Sok türelem és érzékeny odafordulás szükségeltetik ilyenkor a szülőktől.

Nincs testvérkapcsolat testvérféltékenység nélkül

A gyerekek hangosabb, vagy sokszor erőszakosabb megnyilvánulásai rendszerint arról szólnak: figyelj rám! Különösen nagy jelentősége lehet

ennek akkor, amikor testvér érkezik a családba. Itt nem arról van szó, hogy a nap minden pillanatában kényszeresen oda kell figyelnem és ki kell elégítenem mindkét gyermek összes igényét, hiszen ez lehetetlen és kimerítő. Sokkal inkább a minőségen van a hangsúly. Azzal, hogy megszületik az új baba, nyilvánvaló, hogy a legtöbb figyelem rá összpontosul, de emellett akár csak napi 15-20 percet kizárólag a naggyal foglalkozunk. Legyenek csak vele megélt programok, tevékenységek. Ilyen például a közös séta, az esti mese ölbe véve, vagy később mellé ülve beszélgetni a napjáról, mik történtek vele aznap és mi volt nehéz számára. Lehet egy napot lezáró közös táncunk vagy versikénk. A baba alvásidejében játszhatunk társasjátékot vagy kirakózhathatunk, csak mi ketten. Így kizárólagos és minőségi figyelmet kap, ami érzelmileg feltölti őt és könnyebben tolerálja majd a kicsire fordított sok időt is, hiszen tudja, neki is jár.

Hiába testvérek, nincs két egyforma gyermek. Ezt szülőként szinte már azonnal megtapasztalhatjuk, de fontos ezt valóban el is fogadnunk. Az egyikükkel könnyebb a napirend betartása vagy az öltözködés, a másikuk nyüzsgőbb, szeleburdibb, konokabb természet, akivel sokszor harcnak éljük meg a napi rutint is. De legyen szemünk arra, hogy miben jók, miben különlegesek, miben kedvesek. A testvérek közt betartandó egyenlőség nem arról szól, hogy teljesen ugyanazzal az elvárással, mércével, viszonyulással állunk mindkettőjükhöz. Mert ezzel – noha jót akarunk – árthatunk a személyiségfejlődésüknek, hiszen nem önmagukhoz mértén kezeljük őket. Vethetünk például ugyanolyan méretű és típusú poharat, tányért nekik, de a kedvenc színük szerint, fenntartva ezzel az egyenlő, de mégis különböző érzetét. A differenciálás a dicséretben is nagyon fontos. Azért dicsérjük meg, amit magához képest felülteljesített. Lehet, hogy az a másik testvérnél alapvető, de nála fejlődés és igyekezet eredménye. Ha specifikusan jelzünk vissza a testvérek felé, azt érzik, láthatóak, különlegesek, önmaguk.

Nem vagyunk döntőbírók!

A testvérség egyik legnagyobb szépsége, hogy megtanulnak osztozni egymással, tekintettel lenni a másakra, támaszkodni és segítséget kérni

egymástól. Ugyanakkor kell legyen mindenkinek a fentebb említett saját idő mellett saját tere és tulajdona is. Ez nem feltétlenül a külön szoba, de ha egymásnak feszülnek az indulatok a testvérek között, jó, ha van egy kuckó, sarok vagy egy játék, tevékenység, amibe vagy ahova elvonulhatnak a felek. Ezt szülőként előmozdíthatjuk és irányíthatjuk, de nem érdemes kényszeríteniük vagy büntetesként használnunk testvércsata idején.

Ne tegyünk igazságot! Sosem tudhatjuk, hogy úgy volt-e, ahogy bármelyik gyerekünk állítja. A viták, civakodások esetében is érdemes várni néhány percet, nem rögtön odarohanni és közbeszólni. Az esetek nagy részében valami féle kompromisszum vagy megoldás születik a testvérek között. Ha elmérgesedne a helyzet, verekedéssé vagy komoly veszélyt jelentő bántássá fajul, akkor természetesen a szülő feladata hogy leállítsa, hiszen az nem férhet bele a családon belüli kapcsolatokba (sem).

Kerüljük a hibáztatást és a hasonlítgatást! Ha „bezzeg-gyereket” és „fekete bárányt” hozunk létre, bebetonozzuk a testvérek közti viszályokat és azok elmélyítésében is jelentős szerepet vállalunk. Mindegyik gyerek a saját, egyedi értékeiért fontos és szerethető, nem egy általános keretnek való megfelelése miatt.

Talán minden szülő számára izzasztó kérdés: kit szeretsz jobban? Rávágjuk: mindegyikötöket egyformán szeretlek. De mégis tudjuk, hogy nincs „egyformán szeretni”, hiszen az emberek sem ugyanolyanok, hogy lennének ugyanolyanok a kapcsolatok? Mindegyik gyerekünket másért és másként szeretjük. Egyszer egy anyukától hallottam, és nagyon tetszett a válasz: „Téged Marci-san szeretlek, Annát pedig Annásan!” De azt is mondhatjuk: „Te vagy a szívemnek legkedvesebb Marcija, a testvéred pedig a szívem legkedvesebb Annája!”

Számomra egy kép nagyon beszédesen fejezi ki a testvérkapcsolatot: egy szőke és egy barna hajú buksit látunk, ahol a két haj közös copfba van fonva, a végén megkötve. A képnek a következő címet adnám: Ki vagy te? A barátom? A támaszom? Az ellenségem? A példaképem? A követőm? – Nem! A testvéred vagyok. Mindez és még annál is több. ///

Krió, a legkisebb hópehely

Írta: **Laura Perassi**

Fordította: **Prokopp Katalin**

Rajzolta: **Jánosy Zsófia**

EGY NAP RENDKÍVÜLI ÖRÖM ÉRTE a Föld légkörének lakóit: csodálatosképp világra jött minden idők legpirinyóbb hópehelye. Soha nem láttak még ilyen csöpp pelyhet. Kimondottan bájos volt, kankalin formájú, kerekded éleivel. A népes hópehelyközösség úgy döntött, a görögül hideget jelentő Krió nevet adják neki.

Krió kezdetektől fogva bevállalós volt. Az iskolában a ritka felhőzetű területeken rendszeresen volt szabadesési gyakorlatuk, és ilyenkor mindig elsőnek jelentkezett. Napról napra készültek a hópehelyek

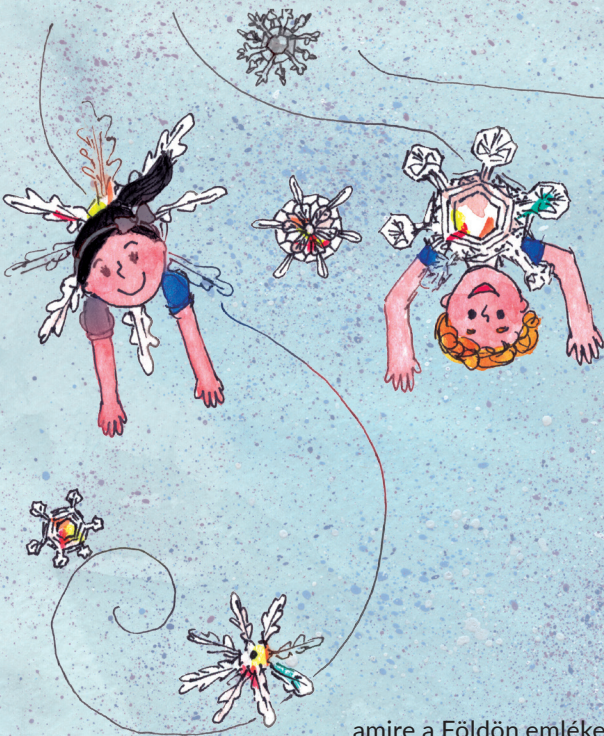
fő missziójára, a földi havazásra. Krió vidáman és gondtalanul növekedett. Néha viccből – mivel kellően picike volt – a legláthatatlanabb helyekre bújt el, halálra ijesztve ezzel hópehelytársait.

Egy nap a tanító bácsi nagy, színes képeken mutatta be, hogyan és mikor kell majd lehullani. Bemutatta a havazásokat, a hóviharokat és a hófúvást, ami akkor következik be, ha szél barátjuk úgy dönt, a hópehelyekkel tart. Krió nézte a képeket, és magában ezt gondolta: „Micsoda pazarlás! Csak így elolvadni, mikor már annyi hó van! Így senkinek sem leszek hasznára!” Ez újra és újra eszébe jutott, amikor a nagy napra gyakorlatoztak, és valahogy egyre szomorúbb lett. Már ahhoz se volt kedve, hogy megviccelje hópehely barátait. A tanítóbácsi is észrevette, hogy megváltozott, és elhatározta, négyszemközt beszél vele. Krió szépen sorjában elmagyarázott mindent a tanító bácsinak, de ő nem értette meg.

„Pont az a misszió lényege – mondta – hogy a többiekkel együtt elolvadunk.”

Teltek-múltak a hónapok, Krió nőtt-növekedett, mígnem egy szép napon a Hópehelyek Tanácsa úgy döntött, eljött az idő, hogy ő is csatlakozzon a havazáshoz. Különleges hóesés volt, a leghatalmasabb,

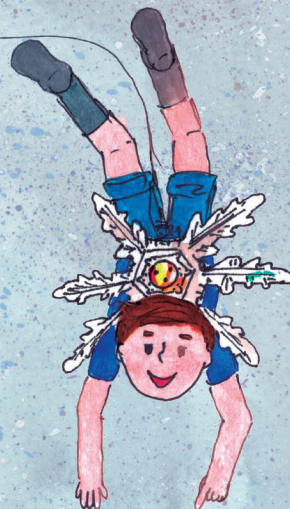
amire a Földön emlékeznek,
összesen 28 méternyi hó
hullott le! Azért ilyen sok, mert
ebben az évben sok pehely nőtt
akkorára, hogy csatlakozhatott a
nagyobbakhoz. Krió nagyon izgult.

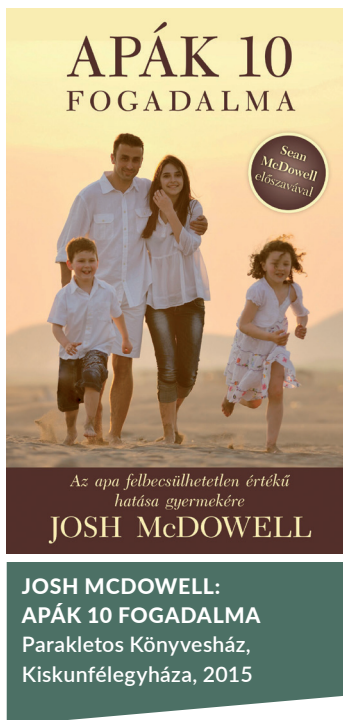
Csodaszép, fehér és fényes látvány tárult
a szeme elé: milliónyi hópehely sorakozott fel, ké-
szzen a havazásra!

Egyszer csak felcsendült a trombitaszó, és aztán...
huuss, indulás lefelé! Csuda izgalmas volt a repülés!
Krió figyelt, mindenre rácsodálkozott: az ég szürkés-
kék árnyalataira, hópehely barátai lelkesedésére, a
közelgő háztetőkre. De amikor belegondolt, hogy
most mindjárt el kell olvadni a sok hó közepén, anél-
kül, hogy valami értékeset tehetne valamiért vagy
valakiért, elszomorodott. Hogy megszabaduljon
ettől a nyomasztó gondolattól, letért az útvonalról,
elrepült messze-messze, mígnem egy teljesen más
tájon találta magát. Itt nem volt hó a házak tetején,
az ég színe furcsán, sötéten kéklött, és meleg is volt.
Krió kezdte rosszul érezni magát, látta, hogy a szélei
gyorsan olvadnak, és ettől megijedt. Arra gondolt,
talán nem kellett volna ennyire eltávolodnia, és talán
a tanító bácsinak igaza volt.

De egyszer csak valami szokatlan történt: észrevett
egy száradtan kókadozó kis növényt egy házikó

ablakpárkányán. A szegény
virág napok óta hiába kiabált
segítséget hívva, úgy tűnt,
senki sem hallja meg, és már egy
csepp vize sem maradt. Krió dön-
tött: összeszedte maradék erejét,
kanyarodott, és zuhanórepülésben
a növénykén landolt. Amint lehullott,
nyomban el is olvadt, beleengedte magát a kiszáradt
földbe. A növényke lassan megkönnyebbült, kis idő
elteltével felemelte fejét és hamarosan szebben
virított, mint valaha. Krió pedig szétolvadt szívében
boldogságot érzett, mert végül értékes lehetett,
ahogy mindig is szeretne volna.

Mit tehet egy apa?

Josh McDowell pontosan az az ember, aki tudja, miről beszél, hiszen rendkívül hátrányos helyzetből indult és jutott el odáig, hogy ma férfiaknak segít világszerte, hogyan lehetnek nem tökéletes, de minél jobb és felelősségteljesebb apák. Az *Apák 10 fogadalma* egyszerre kézikönyv, lelki olvasmány és önéletrajzi mű. Kézikönyv, mert igyekszik elemzően és gyakorlati tanácsokkal bemutatni, mire érdemes és szükséges odafigyelnie az apának gyermekeik nevelésében. A tizenkét fejezet és más segédanyagok olyan témaköröket járnak körül, mint: szeretetteljes, kiegyensúlyozott apa-gyermek kapcsolat, igazmondás, felelősségre nevelés, hiteles példakép, Isten megismertetése, önzetlen önszeretet, közösségi létre nevelés, jó és rossz megkülönböztetése, tisztaság és szexualitás, az életfelfogás mértjei és hálaadás. A könyv lelki olvasmány,

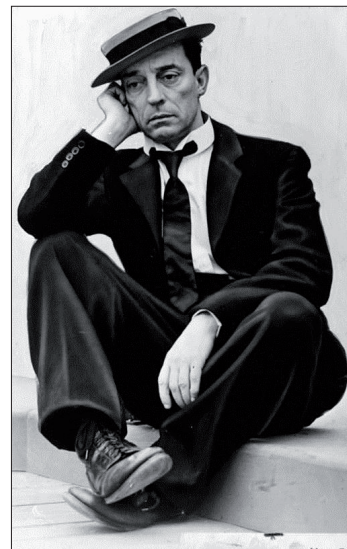
mivel a szerző bibliai alapokra helyezi állításait, és az evangéliumokból is hoz példát a tárgyalt jelenségekre. Teológiai vonatkozásában olyan mély kérdéseket érint, mint az ember és Isten kapcsolata, a szülők és gyermekek kapcsolata, társas kapcsolataink. Következtetése, hogy Isten tulajdonképpen olyan, mint egy tökéletes szülő, a férfiaknak pedig az Atyára kell tekinteniük, ha szerető apák akarnak lenni. Végezetül pedig önéletrajzi mű, mert Josh hitelesen, a saját személyes történetéből és tapasztalataiból mesél az olvasónak, kezdve a saját alkoholista, elhanyagoló apjával való törésponttól egészen odáig, milyen volt számára a rossz minták ellenére a házastársi és a családi elköteleződés, illetve hogyan neveltek feleségével négy gyermekükből életrevaló felnőtteket. Nemcsak férfiaknak ajánlom olvasásra, hanem mindenkinek, aki családban él vagy családalapítás előtt áll!

Antal Gergely

Tovább a Generálissal!

Hamarosan 125. születésnapját ünnepelné Buster Keaton, a filmkészítés egyedülálló figurája. A legmerészebb vicceket, humoros történeteket is rezenéstelen arccal tudta előadni, s ezzel közönségét a némafilmekben is megnevettetni. Törékeny figura volt, aki látszólag egykedvű arckifejezéssel fittyet hányt a világ történeteire. Buster Keaton az örök ártatlanság és naivitás, aki folyvást abszurd helyzetekben találta magát, de határtalan találékonyságának köszönhetően a legelképesztőbb helyzetekből is kimászott. A hangosfilm bevezetése azonban gyorsan véget vetett karrierjének. Fizetett alkalmazott lett és elvesztette alkotói szabadságát. Élete utolsó 25 évében a megélhetésért küzdött, hogy aztán később ismét felfedezze őt

magának a filmvilág. Generálisa tökéletes kikapcsolódást nyújt a mozgókép szerelmeseinek. Johnny Gray (Buster Keaton) életében két szerelem létezik: a mozdonya, a „Generális” és szép menyasszonya, Annabelle. 1861 tavaszán járunk, amikor Amerikában Észak Dél ellen harcol. Amikor a háború városukat is eléri, Annabelle apja és bátyja azonnal bevonul. Egy félreértés következtében azt hiszik Johnnyról, hogy gyávaságból nem állt katonának. Johnnynak és mozdonyának sok, szinte hihetetlen kalandban kell bizonyítania hősiességét leendő családja és Annabelle előtt. Pörgő akció, szelíd romantika, kaland háborús vidékeken és ötlet ötlet hátán. Egy 1926-os film, mely a mai napig nem veszített erejéből és egy karakter, aki nemcsak vállán viszi a filmet, de rendezésével az utolsó képkockát is emlékeztetessé teszi.

A GENERÁLIS
fekete-fehér néma kalandfilm,
1926 • Rendező: Clyde Bruckman,
Buster Keaton

Göbel Ágoston

Közéleti kiadvány
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja:

Új Város Alapítvány
1088 Budapest, Rákóczi út 29. I/5.

Számlaszám:

OTP Bank Nyrt.
11705008-20434836

Felelős kiadó:

Reskovits Ágnes

Szerkesztőség:

1088 Budapest, Rákóczi út 29. I/5.
Telefon: +36-1-247-8876
Email: ujvaros@ujvaros.eu

Főszerkesztő:

Csikné Sisák Zita

A szerkesztőség tagjai:

Antal Gergely, Paksy Eszter,
Kovács Bertalan, Kapás Orsolya

Nyomdai előkészítés:

Durst Norbert

Nyomtatás:

PR-Innovation Kft. Pomáz
Felelős vezető: Komornik Ferenc

Terjesztési munkatárs:

Papp Katalin
ujvaros.terjesztes@fokolare.hu

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Hírlap üzletág

Nyomtatott előfizetés

a szerkesztőségben és terjesztői
munkatársunknál,

digitális előfizetés a

www.digitalstand.hu/ujvaros oldalon
lehetséges.

www.ujvaros.fokolare.hu

Megjelenik kéthavonta (évi 6 szám)

Egy példány ára 700 Ft

Éves nyomtatott előfizetés 3990 Ft

(6 lapszám + postaköltség)

Éves digitális előfizetés 2730 Ft

OLVASSA AZ ÚJ VÁROS DIGITÁLIS VÁLTOZATÁT!

Nem kell tárolni, virtuális könyvespolcán bármikor elérí

Ajándékba
is vásárolható

Kiadványát
több eszközön
is elérheti

Pár kattintással
azonnal olvasható,
előfizethető

WWW.DIGITALSTAND.HU/UJVAROS

ÚJ VÁROS KÖNYVÚJDONSÁG

az Eucharisztikus Kongresszusra készülve

144 oldal
1800 Ft

megrendelhető:
www.prosperod.hu

Roger testvér, Jean Vanier, Chiara Lubich és más
alapítók gondolatai az Eucharisziáról

újváros

egy lap, ami összeköt

